

stucky report

შპს “ჯეორჯიან უოთერ ენდ ფაური”

ეინგალპესის კაშხალი

ზედაპირული წყალსაგდების კაშხლის საცემენტაციო
ფარდის პროექტი

ნაწილი 2: ბურღვა ცემენტაციის ტექნიკური სპეციფიკაციები

ავტორი
ოლიგია გალონტონი
კრისტოფ ვიბერტი
თემურ პიტავა

შპს “შტუქი გაგასია”
საქართველო,
თბილისი 0160
აფაქიძის ქ. 11, მთ-7 სართული
ტელ./ფაქსი: +995322 25 06 01, +995 322 25 06 51
Info-STUCKY-Tbilisi@stucky.ch
www.stucky.ch

პოზიციების ჩამონათვალი

ავტო	ოლივიე ვალონერნი კრისტოფ ვიბერტი თემურ პიტავა	ფუნქცია	პროექტის ინჟინერი პროექტის ინჟინერი ინჟინერ-გეოლოგი
შემოწმა	გრიგოლ მაჭარაძე	ფუნქცია	პროექტის ხელმძღვანელი
დამტკიცა	სებასტიან მიშელოუ	ფუნქცია	პროექტის კომიტეტი

ცვლილებების შეტანის ქრონოლოგია

ბოლო ვერსია აუქტებს და ენაცვლება ყველა წინამავალ ვერსიას.

ვერისია შესწორებული რედაქცია

- პირველი გამოშვება

თარიღი მოამზადა /
ცვლილებები
შეიტანა
03.08.18 თ.პიტავა

სარჩევი

1	მოგოლიზაცია და დემოგოლიზაცია	2
1.1	შემადგენლობა	2
1.2	ზოგადი ნაწილი	2
1.3	წარმოსადგენი დოკუმენტაცია	2
1.4	გაზომვა და გადახდა	3
2	სამუშაოს მოცულობა	3
3	წარსადგენი დოკუმენტები	4
3.1	ბურღვები	4
3.2	ცემენტაცია	6
4	ბანდარფენები	7
5	მოყვობილობები	9
5.1	საბურღი მოწყობილობები	9
5.2	საცემენტაციო მოწყობილობები	10
5.3	ჰიდროსტატიკური წნევის ტესტირების მოწყობილობები	12
6	საგელე ლაპორატორია	12
7	საცემენტაციო მასალები	13
8	ცემენტის ნარჩვები	14
9	შესრულება	15
9.1	ზოგადი ნაწილი	15
9.2	ბურღვა	17
9.3	გამორეცხვა და წყლის დაწნევით ტესტირება	18
9.4	ცემენტაცია	19
10	ბეტონის ზედაპირის შეპათვება (დამატებითი სამუშაო)	23
10.1	ზოგადი ნაწილი	23
10.2	სამუშაოს მოცულობა	23
10.3	გამოყენებული ლიტერატურა	23
10.4	წარმოსადგენი დოკუმენტაცია	23
10.5	შესრულება	24
10.6	გაზომვა და გადახდა	24
10.7	ბეტონის ზედაპირის არდგენა	24
11	ბაზომვა და ბადახდა	26
11.1	ზოგადი ნაწილი	26
11.2	ბურღვა	26
11.3	ცემენტის ხსნარის ჩასხმა	29
11.4	საცემენტაციო მასალები	29

1 მობილიზაცია და დემობილიზაცია

1.1 შემადგენლობა

ამ თავში მოცემული სპეციფიკაციების, ნახაზებზე ნაჩვენები ან მითითებული მონაცემების შესაბამისად, კონტრაქტორმა სამუშაოების დასაწყებად უნდა მოახდინოს საჭირო ძირითადი პერსონალის, მომუშავე პერსონალის, აღჭურვილობის და მასალების მობილიზაცია და დემობილიზაცია.

1.2 ზოგადი ნაწილი

A - აღწერა

მოცემული თავის სამუშაოები შედგება შემდეგი ელემენტებისაგან:

მობილიზაცია

დემობილიზაცია

B – დამკავეთი უზრუნველყოფა:

სამუშაოებისთვის საჭირო ელექტროენერგიის მიწოდებას ზედაპირული წყალსაგდების კაშხლამდე.

C - ვადა

კონტრაქტის მინიჭების შემდეგ, პირველი 30 დღის განმავლობაში, კონტრაქტორი ვალიდებულია:

- 1) არსებითად მოახდინოს სამუშაოების დასაწყებად საჭირო ძირითადი პერსონალის, მომუშავე პერსონალის, აღჭურვილობის და მასალების მობილიზაცია.
- 2) არსებითად დაასრულოს სამშენებლო ობიექტების, კერძოდ სამშენებლო ბანაკი, დამხმარე ბანაკი და შესაბამისი სათავსოები, ოფისები, მისასვლელი გზები, საამქროები, საწყობები, ელექტრო და მექანიკური მომსახურება, და ა.შ დაგეგმვა და მოწყობა. ობიექტის ოფისი უზრუნველყოს ინტერნეტით ინფორმაციის ოპერატორი მიწოდებისათვის.
- 3) წარადგინოს სამშენებლო სამუშაოების შესრულების მეთოდოლოგია, სამუშაოთა პრიორიტეტულობა და თანმიმდევრობა არსებული სამუშაოთა მოცულობების ფარგლებში, დეტალური გრაფიკი, პერსონალი.
- 4) კონტრაქტორმა, სამუშაოების დასრულების შემდეგ, უნდა მოახდინოს ყველა დროებითი სათავსოების (ოფისების, საამქროების და საწყობების და ა.შ), პერსონალის, აღჭურვილობის, დარჩენილი და მარაგი მასალების დემობილიზაცია.

1.3 წარმოსადგენი დოკუმენტაცია

კონტრაქტის მინიჭების შემდეგ, 10 დღის განმავლობაში, კონტრაქტორმა უნდა წარუდგინოს ინჟინერს სამშენებლო ობიექტების დეტალური გეგმა და ზოგადი სქემა.

1.4 გაზომვა და გადახდა

A - გაზომვა

მობილიზაციის და დემობილიზაცია არ გაიზომება.

B - გადახდა

სპეციფიკაციების მოცემული ნაწილის სამუშაოების ანაზღაურება განხორციელდება ფასების ჩამონათვალის შესაბამისი პუნქტის: “კონტარქტორის მიერ მოთხოვნილი ყველა სათავსოს მოწყობა, შენახვა და დაშლა”.

მობილიზაციის თანხა შეადგენს მთლიანი თანხის 70%-ს, დანარჩენი 30% დემობილიზაციისათვის არის გამოყიფოვილი.

კონტრაქტორმა, სამუშაოების დასრულების შემდეგ, უნდა მოახდინოს პერსონალის, აღჭურვილობის, სამშენებლო სათავსოების, როგორებიცაა: ოფისები, სამქროები და საწყობები და ა.შ., დარჩენილი და მარაგი მასალების დემობილიზაცია ობიექტიდან.

2 სამუშაოს მოცულობა

ამ ნაწილში მოცემული სამუშაო მოიცავს მთლიანად მუშახელს, მასალებს, ოპერაციებსა და აუცილებელ მომსახურებას, რომელიც საჭიროა ჭაბურლილების მოსაწყობად, წყლის დაწყევის ტესტირებისათვის, ნაგებობის ზედა და ქვედა ბიეფში განლაგებული სამშენებლო მოედნებიდან ჭაბურლილების ცემენტაციისათვის ნახაზზე ნაჩვენებ ან ინჟინრის მიერ მითითებულ ადგილებში.

ბურღვის სამუშაოები მოიცავს შემდეგს:

- ა) საძიებო ბურლილების გაბურღვა;
- ბ) ბურლილების გაბურღვა საცემენტაციო ფარდისათვის;
- გ) ბურლილების გაბურღვა საკონსოლიდაციო ცემენტაციისათვის;
- დ) საკონტროლო ჭაბურლილების გაბურღვა ცემენტაციის ეფექტურობის განსაზღვრისათვის;

ცემენტაციის სამუშაოები უნდა მოიცავდეს შემდეგს:

- ა) საკონსოლიდაციო ცემენტაცია, 0.5 ბარის დაწყევით ბეტონსა და კლდეს შორის;
- ბ) ფარდის ცემენტაცია ზედაპირული წყალსაგდების ზედა ბიეფიდან (ცემენტაციის მაქსიმალური დაწყევა 0.5 მპა);

საძიებო და საკონტროლო ჭაბურლილებში ინჟინრის მითითებით კონტრაქტორი ჩაატარებს წყლის დაწყევით ტესტირებას.

საცემენტაციო ფარდისათვის განკუთვნილი ჭაბურლილების მდებარეობა, ორიენტაცია და სიღრმე, ასევე საცემენტაციო ოპერაციების თანმიმდევრობა მითითებული იქნება ინჟინრის მიერ და უნდა მოერგოს მშენებლობაზე შემქილ პირობებს.

ეროვნული უბნების შეკეთება და ბზარების მკურნალობა :

- ა) დაზიანებული ზედაპირის გაწმენდა/დამუშავება
- ბ) ეროვნირებული ზედაპირი ($<10\text{ მ}$) უნდა დაიფაროს მშრალი ან თხევადი სამშენებლო სსნარით მოსახვის ზედაპირამდე.
- გ) ეროვნირებული ზედაპირზე ($>10\text{ მ}$) უნდა დაყენდეს ყალიბი და მოხდეს სიცარიელეს შევსება სსნარით.
- დ) ბზარების დამუშავება სწრაფშემკვრელი ცემენტით
- ე) საცემენტაციო ფარდის დროს დაზიანებული ბეტონის ზედაპირის აღდგენა

3 ტარსადგნენი დოკუმენტები

3.1 ბურღვები

ბურღვების (და/ან საცემენტაციო სამუშაოების) დაწყებამდე რომელიმე სამუშაო უბანზე, კონტრაქტორმა ამის შესახებ უნდა შეატყობინოს ინჟინერს და ბურღვებისა და/ან საცემენტაციო სამუშაოების გეგმა გასაცნობად გადასცეს 15 დღიანი ვადის გათვალისწინებით. როგორც კი დაიწყება სამუშაოების წარმოება და დადგინდება ადგილობრივი ზედაპირის ქვევით არსებული პირობები, ბურღვების და/ან ცემენტაციის გეგმა შესაძლოა შესაბამისად შესაცვლელი შეიქნას ინჟინერთან კონსულტაციითა და მისი მითითებით. კონტრაქტორი მზად უნდა იყოს და პქონდეს სათანადო აღჭურვილობა ბურღვის და საცემენტაციო სამუშაოებში ცვლილებების განსახორციელებლად.

კონტრაქტორმა უნდა მიაწოდოს ინჟინერს ბურღვითი სამუშაოების უურნალები და სხვა საჭირო ინფორმაცია სამუშაოს თითოეული ფაზის დამთავრებისას, ამგვარი ინფორმაციის მიწოდების აუცილებლობის შემთხვევაში.

კონტრაქტორმა ცვლის ბოლოს უნდა შეატყობინოს ინჟინერს და მიაწოდოს მას ანგარიშები, რომელშიც მოცემული იქნება ერთი სამუშაო დღის განმავლობაში ჩატარებული თითოეული წელის წევით ტესტის შედეგები. ანგარიშები უნდა შეიცავდეს ტესტის ჩატარების სრულ ჩანაწერებს, როგორც ეს ამ თავშია მოცემული.

კონტრაქტორმა უნდა მიაწოდოს ინჟინერს დოკუმენტაცია (ველზე მის დაგეგმილ გამოყენებამდე) საბურღ წალში გამოყენებისათვის შემოთავაზებული კველა შემავსებლის საცემენტაციო სსნარის ანარეგზე ზემოქმედების შესახებ. არც ერთი დანამატის გამოყენება არ მოხდება ინჟინრის მიერ მისი წინასწარ დამტკიცების გარეშე.

კერნის ამოღებით ყოველი ბურღვის შესრულებიდან 24 საათის განმავლობაში კონტრაქტორი ინჟინრის მიერ დამტკიცებული ფორმით (ორ ეგზემპლარად) წარუდგენს მას ჭაბურღილის ტექნიკური მონაცემების უურნალს. უნდა იყოს მისაღებ სტანდარტობა შესაბამისობაში და უნდა შეიცავდეს შემდეგს:

- ა) ბურღვის დაწყებისა და დამთავრების თარიღი;
- ბ) ჭაბურღილის ნომერი;

გ) ჭაბურღლილის მდებარეობა, მიწის ზედაპირის ნიშნული, კოორდინატები, დახრილობა, მიმართულება და სიგრძე;

დ) გამოყენებული ბურღლატებისა და კერნამომდების ტიპი და დიამეტრი. გამოყენების შემთხვევაში, საბურღლი დანადგარის ტიპი, სამაგრი მილის სიგრძე და დიამეტრი;

ე) გრუნტის წყლის დონეების ნიშნული ან წყლის წნევა გაზომვების მიხედვით, გაზომვების ჩატარების თარიღები და დრო;

ვ) ფილტრაციაზე გამოცდისა და ჭაბურღლილების სხვაგვარი გამოცდების ჩატარების შემთხვევაში, მათი შედეგები;

ზ) ბურღლის ჩანაწერები ძირითადი პარამეტრების მითითებით (შეღწევადობის ხარისხი, ბურღლის ბრუნვის სიჩქარე და თანაბრობა, ბრუნვის ძალა, საბურღლე ხსნარის ნაკადი, წნევა და ა.შ.) და ბურღლის მიმდინარეობაზე მბურღლავის დაკვირვების შედეგები;

თ) თითოეული კერნის დაშვების სიგრძე, აღდგენილი კერნის სიგრძე ან პროცენტული სიდიდე, ან ორივე, კერნის დანაკარგების აღგილმდებარეობა და მიზეზები;

ი) საბურღლე ხსნარისა და ტალახის თვისებების ყველა ცვლილება, ხოლო იმ შემთხვევაში, თუ საბურღლი ხსნარი დაიკარგა (ჩაწილობრივ თუ სრულად), - ნიშნული და სიღრმე, რომელზედაც ამას აღგილი ჰქონდა;

კ) მბურღლავის მიერ ბურღლისას წარმოშობილი მოვლენის ბუნების ინტერპრეტაცია და აღწერა;

ლ) ქვაბულების, ნაკერების, ნაპრალების, სუსტი ან ჩამოტეხილი ქანების, ცემენტაციის ნიშნების მდებარეობა და ტიპი, შევსებულია თუ დიაა, და ყველა სხვა დაკვირვების შედეგი, რომელსაც შეუძლია დამატებითი ინფორმაციის მოცემა საძიებო ბურღლასთან დაკავშირებით;

მ) მბურღლავებისა და ინსპექტორების გვარები.

კონტრაქტორი შეასრულებს გეოლოგიურ აღწერას.

თითოეული ჭაბურღლილიდან ამოღებული კერნიანი ყუთების ფერადი ფოტოები ჭაბურღლილის ამოღებიდან 10 დღის ვადაში 3 გგზემპლარად უნდა წარედგინოს ინჟინერს.

კონტრაქტორი ორ ეგზემპლარად წარადგენს ანგარიშებს წყლის დაწნევით ჩატარებულ თითოეულ ტესტზე, 24 საათის განმავლობაში ტესტის ჩატარების ცვლის დამთავრებიდან. ანგარიში უნდა მოიცავდეს შემდეგას:

ა) ჭაბურღლილის აღგილმდებარეობა და ნომერი;

ბ) ტესტის ჩატარების თარიღი და დრო;

გ) ტესტის ტიპი;

დ) წნევის ანათვლები და წყლის დონეები ტესტის ჩატარებამდე და მის შემდეგ;

ე) პაკერის საბურღლი შტანგის მახასიათებლები და პაკერის (პაკერების) სიღრმე;

ვ) შევანილი წყლის მოლიანი მოცულობა და წუთობრივი ხარჯი და ბურღლილის თითოეულ გრძივ მეტრზე სხვადასხვა დაწნევის პირობებში. უნდა მომზადდეს წყლის მიღების სქემა მზარდი და კლებადი წნევის პირობებისათვის და უნდა იქნას წარდგზნილი როგორც მონაცემები, ასევე სქემაც;

ზ) ზედაპირული წყლის ფილტრაციის ყველა ადგილის აღწერა მანძილისა და მიახლოებითი ოდენობის მითითებით.

იმ შემთხვევაში, თუ კონტრაქტორი აპირებს საბურღ ხსნარში დანამატის გამოყენებას, მან სულ მცირე 15 დღით ადრე მაინც დასამტკიცებლად უნდა გაუგზავნოს ინჟინერს შეტყობინება და დანამატის ნიმუში.

3.2 ცემენტაცია

ცემენტაციის სამუშაოების დაწყებამდე სულ მცირე 15 დღით ადრე კონტრაქტორმა დასამტკიცებლად უნდა წარადგინოს სრული დეტალური წინადაღებები და დეტალური გეგმა ცემენტაციისათვის, მის მიერ შემოთავაზებული ღონისძიებების, ყველა მოწყობილობის, ხელსაწყოსა და საცემენტაციო მასალის სპეციფიკაციების, პერსონალის კვალიფიკაციის და გამოცდილების ჩათვლით.

ცემენტაციის მთლიანი პროგრამა შემუშავდება კონტრაქტორისა და ინჟინრის ერთობლივი მალისხმევით. საცემენტაციო ნარევები, წევები, ტუმბვის ნორმები და თანმიმდევრობა ექვემდებარება შერჩევას და შესაძლებელია მათი მოდიფიცირება სამუშაო პირობებისადმი მისადაგების მიზნით. საცემენტაციო სამუშაოები უნდა დაიგეგმოს იმგვარად, რომ მათი შესრულება შესაძლებელი იყოს დამტკიცებული გეგმის მიხედვით, სხვა სამუშაოებთან ერთად. საცემენტაციო პროგრამის მოდიფიკაციები განხორციელდება ინჟინრის მითითებით.

ცემენტაციის თითოეული ფაზის წინ კონტრაქტორი დასამტკიცებლად წარმოადგენს განსაზღვრული საცემენტაციო სამუშაოების დეტალურ პროგრამას მის მიერ შემოთავაზებული მეთოდებისა და საცემენტაციო ანარევების დეტალების შესახებ ინფორმაციასთან ერთად. არც ერთი საცემენტაციო სამუშაო არ უნდა შესრულდეს ინჟინრის წინასწარი წერილობითი დასტურს გარეშე.

საცემენტაციო სამუშაოების შესრულებისას კონტრაქტორი გამუდმებით აწარმოებს საცემენტაციო ოპერაციების ძირითად პარამეტრებს (წევა, საცემენტაციო ხენარის ნაკადი, დრო). ცემენტაციის ეს მონაცემები შეტანილი იქნება დამტკიცებულ ფორმაში და ყოველკვირეულად წარედგინება ინჟინერს. წყლის დაწნევის გამოყენებით ტესტირებისა და საცემენტაციო ხენარის ჩასხმის შედეგები წარმოდგენილი უნდა იყოს როგორც ცხრილის, ასევე გრაფიკების სახით. ჩანაწერები უნდა შეიცავდეს შემდეგს:

- ა) ჭაბურღლილების რაოდენობა და ადგილმდებარეობა;
- ბ) წყლის დაწნევით ტესტირების შედეგები;
- გ) ცემენტაციის მეთოდი;
- დ) ცემენტაციის დაწყებისა და საცემენტაციო სამუშაოების თითოეული ცვლილების თარიღი და დრო;
- ვ) წყალ-ცემენტის ფარდობა და მისი ვარიაციები;

ზ) გამოყენებული ცემენტის, ქვიშის, ბენტონიტის, წილის, დამატებებისა და ქიმიური ნივთიერებების რაოდენობები ცალ-ცალკე;

თ) კაგშირები, თუკი ასეთი არსებობს, სხვა ბურდილებსა და ნაპრალებთან, ისევე, როგორც წყლის ან საცემობისაციო ხსნარის ზედაპირზე გამოჟონვის ადგილები; ნაპრალის ადგილმდებარეობა, მისი პლასტიკური მასალით შევსების ხერხი და წარმატების ხარისხი უნდა აღიწეროს და ზედაპირული ფილტრაციის თითოეული ადგილის მიახლოებით მდებარეობა და განშტოება უნდა აღირიცხოს ყველგან, სადაც ის თავს იჩენს კაშხლის ფუძეში;

ი) ხელისალი ბურღვისათვის დატოვებული ბურდილების რაოდენობა და სიღრმე;

კ) შესრულების დრო;

ლ) პასუხისმგებელი ბრიგადირის გვარი.

ინჟინერი უფლებას იტოვებს საჭიროებისამებრ მოითხოვოს წარსადგენ დოკუმენტებში ჩასართავი დამატებითი ინფორმაცია.

4 განმარტებები

ცემენტაცია განიმარტება, როგორც შესაფერისი ტუმბოს გამოყენებით და ჭაბურღილების სისტემის გამჭოლად ცემენტისა და წყლის ნარევის სხვა საჭირო დანამატებთან, ქვიშასთან, ბენტონიტთან და წილასთან, წვრილ ფრაქციებთან ერთად ან სხვა მსგავსი დამოწმებული ნარევის გადასხენილში ან კლდის მასაში ან კლდისა და ბეტონის კონტაქტის ადგილებში წნევის ქვეშ დაჭირხვნა. საცემენტაციო ხსნარები იყოფა მყარ და არამყარ ნარევებად.

- არასტაბილური ნარევები წარმოადგენს წყალში ცემენტის მარტივ სუსპენზიას. ეს სუსპენზიები ჰომოგენურია, ვიდრე მოძრაობაში იმყოფება, ხოლო მოძრაობის შეწყვეტისთანავე იწყება დალექვა.
- სტაბილური ნარევები წარმოადგენს კოლოიდურ სუსპენზიებს, გახსნილს წყალში, რომელთა ნაწილაკების ზომა იმდენად მცირეა, რომ ცემენტაციის მიმდინარეობისას მნიშვნელოვან დალექვას არ აქვს ადგილი. ეს სუსპენზიები მიიღება ცემენტის მაღალი სიჩქარით არევისას ბენტონიტის დამატებით.

ზონა წარმოადგენს წყალგაუმტარი ფარდის ცემენტაციის ნაწილს, სადაც ყველა ჭაბურღილი ერთნაირი სიღრმის ან დახრილობისაა, ან სადაც ბურღილების სიღრმის ნიშნულებია მითითებული. ინჟინერმა, ზონაში არსებული ტოპოგრაფიული და გეოლოგიური პორობების გათვალისწინებით, შეიძლება მოითხოვოს ჭაბურღილების გაბურღვა უწყვეტი საცემენტაციო ფარდის უზრუნველსაყოფად.

საფეხური არის ჭაბურღილის მონაკვეთი, რომელშიც ტარდება ცემენტაცია ან წყალდაწევით ტესტირება.

პაკერგბით ცემენტაცია მოიცავს ერთი ოპერაციით ბურღილის სრულ სიღრმემდე გაბურღვას, გაწმენდას და გამორეცხვას, საჭიროებისამებრ წყალდაწევით ტესტირებას და ბუ-

რდილის ეტაპობრივ ცემენტაციას სექციების ნებისმიერი მოთხოვნილი თანმიმდევრობით, რომლებიც დაუცემენტებელი სექციებიდან იზოლირებულია პაკერების გამოყენებით. ძირითადად, ეს მეთოდი უნდა იქნას გამოყენებული.

საფეხურის ცემენტაცია შედგება ჰაბურლილის გაბურლვისა და მისი ეტაპობრივი ცემენტაციისაგან. თავდაპირველად განსაზღვრულ სიღრმემდე იბურლება ჰაბურლილი, სუფთავდება, საჭიროების შემსვევაში უტარდება უტარდება წყალდაწნევით ტესტირება და ამის შემდეგ ხდება ცემენტაცია. საცემენტაციო სენარის თავდაპირველი გამკვრივებისთანავე ჰაბურლილი გამოირცხება ან სუფთავდება სხვა შესაფერისი საშუალებით. შემდეგ ჰაბურლილი იბურლება განსაზღვრულ სიღრმემდე, სუფთავდება, საჭიროებისამებრ უტარდება წყალდაწნევით ტესტირება და ცემენტაცია და ასე, თანმიმდევრულ ეტაპებად, გრძელდება სრულ სიღრმემდე სასურველი ხარისხით ცემენტაციის მიღწევამდე. ეს მეთოდი გამოყენებული უნდა იქნას მხოლოდ ინჟინრის მითითების შემთხვევაში.

სრულ სიღრმეზე ცემენტაცია ნიშნავს, რომ თითოეული ჰაბურლილი იბურლება სრულად სასურველ სიღრმემდე, ირეცხება, უტარდება წყალდაწნევით ტესტირება და ერთი ოპერაციით ცემენტაცია. ჩვეულებრივ ამ მეთოდის გამოყენების არეალი შემოიფარგლება მოკლე - 5 მ და ნაკლები სიგრძის ბურლილებით ან 10 მ-დე ბურლილებით, რომელთაც მხოლოდ მცირე ნაპრალები და ბზარები აქვთ და არ არსებობს ზედაპირული ფილტრაციის საშიშროება.

ორმაგი შუალედებით ცემენტაცია მოიცავს თანდათანობით მოწყობადი ფარდის ან საკონსოლიდაციო ცემენტაციას წინა ეტაპზე დაბურლულ და დაცემენტებულ ჰაბურლილებს შორის არსებული ინტერვალის შუაში ახალი ჰაბურლილების გაბურლვას და ცემენტაციას. ინტერვალი პირველად და მეორედ ჰაბურლილებს შორის, არსებული გეოლოგიური პირობებიდან გამომდინარე, შეიძლება იცვლებოდეს ზონების მიხედვით.

საკონსოლიდაციო ცემენტაცია არის პატარა სიღრმის ჰაბურლილების გაბურლვა და ცემენტაცია კაშხლისა და წყალმიმდების ფუძეში, აგრეთვე გვირაბებისა და შტოლნების ბეტონის მოსახვის გარემომცველ კლდეში.

ფარდის ცემენტაცია არის ცემენტაცია, შესრულებული უწყვეტი წყალგაუმტარი კედლის მოწყობისათვის. ძირითადად, ეს კედლი უნდა შედგებოდეს სხვადასხვა სიღრმის, დახრილობისა და დაშორების ზონებად დაყოფილი ერთიდან სამამდე რიგის ჰაბურლილებისგან.

საკონტაქტო ცემენტაცია არის ბურლვებისა და ცემენტაციის დაბალი წნევის პირობებში ჩატარება, რათა შეივსოს სიცარიელეები ბეტონსა და კლდის ზედაპირს შორის.

ლია ბოლოს გამორეცხვა არის ბურლილის ძირში წყლის ან წყლისა და პაერის ნაკადის შემსურებით და სითხისა და შეწონილი მასალის ბურლილის ზემოთ დაბრუნებით ბურლვის ნარჩენების და ნაგავის ჰაბურლილიდან მოცილება.

საცემენტაციო წნევა ნიშნავს საცემენტაციო სენარიის შექვანის წნევას, გაზომილს ჰაბურლილის ყელთან ახლოს განლაგებული უახლოესი მანომეტრით ბურლილში საცემენტაციო სენარიის ჩატუმბვის დროს.

ფაქტიური წნევა ნიშნავს საცემენტაციო სენარიის ფაქტობრივ წნევას პაკერის ბოლოსთან, პაკერის ბოლოსა და უახლოესი მანომეტრის ნიშნულებს ან მიწისქვეშა წყლების დონეს შორის განსხვავების გათვალისწინებით.

წარმატებული მიერთება ნიშნავს ყველა ოპერაციის შესრულებას, რომელიც აუცილებელია პაკერის სწორად განთავსებისათვის, რომელსაც შეუძლია მოთხოვნილი წევების შენარჩუნება გაუზონის ან წევების დანაკარგების გარეშე, წყალდაწევით ტექნიკური მაქსიმალურ ზღვრამდე ცემენტაციის განმავლობაში.

საცემენტაციო ხსნარის მიღება ან საცემენტაციო ხსნარის შთანთქმა არის ჰაბურლილ ში ჩატუმბული მასალების რაოდენობა გამოსახული მშრალი ცემენტის კილოგრამებში გრძივ მეტრზე.

წყლისა და ცემენტის პროპორცია არის წყლის მასის შეფარდება ცემენტის მასასთან.

ინჟინერი წარმოადგენს დამკვეთის უფლებამოსილ პირს შესაბამისი ტექნიკური კვალიფიკაციით, რომელიც ახორციელებს სამუშაოთა ზედამხედველობას.

5 მოწყობილობები

5.1 საბურლი მოწყობილობები

ყველა საბურლი მოწყობილობა უნდა იყოს იმ ტიპის, სიმძლავრის და ისეთ მექანიკურ მდგომარეობაში, რომლის საშუალებითაც შესაძლებელია კონტრაქტით მოთხოვნილი ბურლვების ჩატარება და უნდა ექვემდებარებოდეს ინჟინრის მიერ დამოწევებას.

კონტრაქტორს სამშენებლო მოედანზე უნდა ჰქონდეს საქმარისი რაოდენობის საბურლი დანადგარები, რათა დროულად შესძლოს სამუშაოების შესრულება. საბურლი დანადგარები უნდა იყოს კარგ სამუშაო მდგომარეობაში და უზრუნველყოფდეს სამუშაოების დამაკმაყოფილებელ წარმართვას.

საბურლი მოწყობილობებს უნდა შეეძლოთ ნებისმიერი კუთხით ბურღა ზევით ან ქვევით და უნდა ჰქონდეთ შემდეგი შესაძლებლობები:

- საძიებო ჰაბურლილები 30 მ-მდე;
- ფარდის ცემენტაცია 20 მ-მდე;
- საკონტაქტო ცემენტაცია 10 მ-მდე.

გამოყენებული იქნება მბრუნავი და დარტყმითი ტიპის სტანდარტული საბურლი მოწყობილობები, რათა ბურლვები შესრულდეს აქ მოყვანილი წესით ან ინჟინრის მოთხოვნის შესაბამისად. დარტყმითი ბურღვის მოწყობილობები აღჭურვილი იქნება წყლის მენჯით ბურღვის დროს ჰაბურლილების განუწყვეტელი გამორეცხვისათვის.

საზოგადოდ, დარტყმითი ბურღვები ჩატარდება მხოლოდ საკონტაქტო ცემენტაციის დროს. ინჟინერმა შეიძლება მოითხოვოს ზოგიერთი საცემენტაციო ჰაბურლილისა და წევების განმეორთავი ჰაბურლილის გაჭრა დარტყმითი ბურღების გამოყენებით. მბრუნავი ტიპის მანქანებს უნდა შეეძლოთ 76 მმ ზომის ბურღლილების გაჭრა კერნის სამმაგმილიანი ამომდებების გამოყენებით, რომელთაც შეუძლიათ სუსტი ან მყიფე ქანებიდან კერნის მაქსიმა-

ლური ამოდება. მოწყობილობები და ბრიგადა ადგილზე მზადეოფნაში უნდა იყვნენ, როდესაც ინჟინერი მოითხოვს ჭაბურლილების გაბურლვას. ყველა ასეთი კერნი სათანადო უნდა იქნას შენახული ხის/პლასტმასის ყუთებში და ჩაუტარდეს კაროტაჟი შესამოწმებლად.

საბურღი დანადგარები უნდა იყოს მობილური და ზედაპირული წყალსაგდების ნაგებობის ზომებისათვის შესაფერისი.

კონტრაქტორმა მშენებლობის ტერიტორიაზე უნდა იქონიოს სხვადასხვა ტიპისა და ზომის ბურღების (საბურღი თავაკი) დიდი მარაგი, რათა შეძლოს სამუშაოების წარმოების პერიოდში სხვადასხვა შემხვედრი მასალის ოპტიმალური გაბურღვა, აგრეთვე, უნდა პქონდეს საკმარისი რაოდენობის საბურღი შტანგები და სხვადასხვა დიამეტრის სამაგრი მილები, რათა უზრუნველყოს შესაფერისი განშლადობა და ჭაბურლილების მდგრადობა.

კონტრაქტორმა უნდა მოაწოდოს მზომი მოწყობილობები, ჭაბურლილების ფაქტობრივი დახრილობისა და სწორხაზოვნობის შესამოწმებლად.

5.2 საცემენტაციო მოწყობილობები

სამუშაოების შესასრულებლად გამოყენებული უნდა იყოს მხოლოდ თანამედროვე, გამართულად მომუშავე, ინჟინრის მიერ დამტკიცებული საცემენტაციო მოწყობილობები და მათზე იმუშავებს კვალიფიციური და გამოცდილი პერსონალი. ეს განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია ქიმიური ნაწარმის გამოყენების შემთხვევაში.

საცემენტაციო სამუშაოს შესასრულებლად საჭირო მოწყობილობები უნდა მოიცავდეს ამრევებს, ცემენტის ხსნარის ტუმბოებს, პაკერებს, მილებს, საცემენტაციო ხაზებს, ფიტინგებს, მანომეტრებს, განათების ქსელებს, გადასატან საცემენტაციო ფიცარნაგებს და სხვადასხვა მარაგებს. მშენებლობის გრაფიკის შესასრულებლად აუცილებელია საკმარისი რაოდენობის საცემენტაციო მოწყობილობების მოწოდება და თითოეულ დანადგარს უნდა შევძლოს სხვადასხვა სიბლანტის ცემენტის ხსნარის დამატაყოფილებელ დონეზე მიწოდება, არევა, ჩატუმბვა და შეშეურება, როგორც აქ არის განსაზღვრული. მოწყობილობები ყოველთვის უნდა იყოს კარგ სამუშაო მდგომარეობაში, ხოლო ყველა საცემენტაციო ჭაბურღილი, რომელიც დაკარგული ან დაზიანებულია მოწყობილობების მექანიკური დაზიანების ან ცემენტის ხსნარის არასაკმარისი მიწოდების გამო, კონტრაქტორმა, ყოველგარი დამატებითი ანაზღაურების გარეშე, უნდა შეცვალოს სხვა ჭაბურღილით.

ცემენტის ხსნარის ასარევე და მიმწოდებელ მოწყობილობებს უნდა შეეძლოს ცემენტის ხსნარის მთელს სისტემაში უწყვეტი ცირკულირების უზრუნველყოფა და მოცულობისა და წნევის ზუსტი კონტროლი. მათ უნდა შევძლოთ ცემენტის ხსნარის ეფექტურად შეზავება და არევა, მისი მიწოდება ჭაბურღილში გამუდმებულ უწყვეტ ნაკადად ნებისმიერი სასურველი წნევით ცემენტაციისათვის აუცილებელ მაქსიმალურ წნევამდე ხარჯით 50 ლ/წთ.

საცემენტაციო ტუმბოები უნდა იყოს მზარდი ღრმულის ტიპის და უნდა შეეძლოთ სულ მცირე 50 ლ/წთ ცემენტის ხსნარის ტუმბგა მაქსიმუმ 4000 კპა (4.0 ნ/მ²) დაჭირხვის წნევით.

ცემენტის ხსნარის მომრევების მინიმალური მოცულობა უნდა იყოს 0.5 მ³ და იყოს მექანიკური ჰორიზონტალურფრთებიანი ან, უმჯობესია იყოს კოლოიდური მაღალსიჩქარიანი ცე-

ნერიდანული ტუმბოიანი ტიპის. ამრევთან უნდა იყოს საცემენტაციო მასალების ზუსტი მზომი მოწყობილობები, რათა შესაძლებელი იყოს ანარევის პროპორციების საგულდაგულო კონტროლი.

ზუმფი ან შემკრები ცისტერნები, მინიმალური მოცულობით 0.5 მ³ უნდა იყოს მექანიკური მოქმედების და იმგვარად მოწყობილი, რომ ცემენტის სსნარი იყოს არეული და შეწონილ მდგომარეობაში. ცემენტის სსნარი შემრევიდან მთლიანად უნდა ჩაიცალოს სარევში, ხოლო სარევიდან სატუმბ სექციაში 2.36 მმ-იანი საცერის გავლით დიდი ნაწილაკების მოსაცილებლად.

წყალსაზომები გრადუირებული უნდა იყოს ლიტრებში და ლიტრის მეათედებში ბაიპასის გარეშე, რათა შესაძლებელი იყოს წყლის ხარჯის უმცულოდ სარევში გაზომვა. წყალსაზომის ზევით, წყლის მომწოდებელ ხაზს უნდა ჰქონდეს ბადისებრი ფილტრი გამწმენდი სარქველით, რათა ქვიშა და აბრაზიული ნაწილაკები არ მოხვდეს წყალსაზომში.

დამტკიცებული მოდელის მანომეტრები იმგვარად უნდა იყოს გრადუირებული, რომ ფარავდეს დიაპაზონს 0-დან 1 ნ/მ² (1000 კპა) და 0-დან 4.0 ნ/მ² (4000 კპა). თითოეულ საცემენტაციო დანადგარზე უნდა იყოს სათანადო რაოდენობის სათანარიგო მანომეტრები. კონტრაქტორს ევალება სტანდარტული საკონტროლო მანომეტრის მოწოდება, რომლის მიხედვითაც პერიოდულად მოხდება ყველა დანარჩენი მანომეტრის სიზუსტისა და დამაკმაყოფილებელი მუშაობის შემოწმება. ყველა მანომეტრი უნდა იყოს დანომრილი იდენტიფიკაციის მიზნით.

პაკერებს უნდა შეეძლოთ საცემენტაციო ჭაბურლილების ეფექტურად დაგმანგა დადგენილ ნიშნულზე და უნდა ჰქონდეთ მაქსიმალური საცემენტაციო წნევების ფილტრაციის გარეშე გაძლების უნარი. გამოსაყენებელი პაკერი უნდა იყოს პნევმატურად განშლადი რეზინის მილიანი ტიპის.

გამოყენებული იქნება ორმილიანი საცირკულაციო სისტემა და ყველა მილის, კედლისა და შეერთების შიდა დიამეტრი არ უნდა იყოს 25 მმ-ზე ნაკლები. შლანგებისა და მიმწოდებელ მილებს უნდა შეეძლოთ ცემენტაციისათვის დადგენილზე 50%-ით მეტი წნევის გადლება.

ჭაბურლილებში ცემენტის სსნარის მისაწოდებლად აუცილებელია საცემენტაციო თავაკები. თავაკეს უნდა ჰქონდეს მიმწოდებელთან შემაერთებელი, ასევე ჭაბურლილებთან შემაერთებელი სარქველითურთ და უკუქცევითი მილი სარქველით. დამონტაჟებული უნდა იქნას დამტკიცებული მოდელის ორი მანომეტრი სათანადო წნევის დიაპაზონისათვის. ერთი დაიღმება მიწოდების წნევის გასაზომად ტუმბოზე, ხოლო მეორე - უკუწნევის გასაზომად ჭაბურლილზე.

კონტრაქტორმა უნდა მიაწოდოს, დაამონტაჟოს, შეინარჩუნოს და დამაკმაყოფილებლად ამუშავოს საკომუნიკაციო სისტემა საცემენტაციო დანადგარებისა და გასაბურღ ჭაბურლილებს შორის, მიუხედავად საცემენტაციო უბნების აღგილმდებარეობისა.

კონტრაქტორმა უნდა უზრუნველყოს საქმარისი რაოდენობის ტექნიკური პერსონალის, თკერატორების, მუშების, სათანარიგო ხელსაწყოების მიწოდება, სამუშაოს თითოეული ფაზის სწორად და დროულად შესასრულებლად.

საცემენტაციო მოწყობილობები უნდა იყოს მობილური.

5.3 პიდროსტატიკური წნევის ტესტირების მოწყობილობები

გამრეცხი და წყლის წნევით ტესტირების მოწყობილობები უნდა მოიცავდეს ტუმბოებს, მიღების სისტემას, მანომეტრებს, საკეტებს, სამჭიდროებელ კვანძებსა და ყველა სხვა მაკომპლექტებელ დეტალს, რომლებიც საჭიროა სამუშაოს შესახულებლად.

კონტრაქტორმა უნდა მოაწოდოს დაწნევითი ტესტირების მოწყობილობის სრული კომპლექტების საკმარისი რაოდენობა (სათადარიგო ნაწილებიანად), რათა შესაძლებელი იყოს ერთდროული ტესტირება ბურღვებისა და/ან ცემენტაციის სხვადასხვა ადგილებზე.

მოწოდებული ტუმბოები უნდა იყოს კბილანიანი, ცენტრიდანული ან სხვა ტიპის, რომელთა სიმძლავრე იქნება არანაკლებ $0.28 \text{ } \text{m}^3/\text{წთ}$, $4.0 \text{ } \text{t}/\text{მ}^2$ ($4000 \text{ } \text{კბა}$) მანომეტრული წნევის პირობებში და რომელთაც შეეძლებათ მუდმივი წნევის შენარჩუნება.

გრადუირებისას და შემოწმებისათვის, ხარჯზომებთან და მანომეტრებთან ერთად, კონტრაქტორმა უნდა მოაწოდოს ტუმბოებისთვის საკმარისი წყლის შესანახი ავზები.

წყალსაზომები და მანომეტრები სამუნებლო უბანზე განთავსებამდე გრადუირებული და სერტიფირებული უნდა იყოს დამოუკიდებელი ლაბორატორიის მიერ და პერიოდულად უნდა გაიაროს შემოწმება. ერთი მანომეტრი და ერთი წყალსაზომი, დამოუკიდებელი შემოწმების შემდეგ, დარჩება ინჟინრის განკარგულებაში შემდგომი შემოწმების ჩასატარებლად. კონტრაქტორს შეიძლება სთხოვონ ტესტებზე დაყრდნობით შეადგინოს მიღებაში არსებული წნევის კარგვების საკორექციო დიაგრამა. მანომეტრები უნდა დაიდგას პირდაპირ ჭაბურღლილის სათავესთან.

6 საველე ლაბორატორია

კონტრაქტორს უნდა პქონდეს სამუნებლო უბანზე ბურღვით და საცემენტაციო სამუშაოებთან დაკავშირებული კვლევისა და ტესტირებისათვის სპეციალურად აღჭურვილი მობილური ლაბორატორია. ლაბორატორიაში უნდა მუშაობდნენ გამოცდილი ასისტენტები, რომლებიც იცნობენ ჩვეულებრივი საცემენტაციო ტესტირების ტექნიკას.

გარდა ჩვეულებრივი ლაბორატორიული მოწყობილობებისა, როგორიცაა: სასწორი, ღუმელი, წყალშეუღწევადობის მზომი, მრიცხველი და სხვა., ლაბორატორიას უნდა პქონდეს:

- მრავალისიჩქარიანი ლაბორატორიული მიქსერი;
- მარშის ტესტის კონცენტრაცია;
- ყალიბი ზედა კუბების წნევით გამოცდისათვის, რომელთა წონაა 0-დან 2 ტონამდე;
- საცერების ნაკრები წვრილი მასალის მარცვლების ზომების დასადგენად;
- ჩვეულებრივი ლაბორატორიული მინის ჭურჭელი, მათ შორის 1-ლიტრიანი კოლბები და სინჯარები, თერმომეტრები და აერომეტრები და ატერბერგის ზღვრის საზომი ჭიქები;
- ბაროიდის შპალიანი ნარევის სიმკვრივის მზომი ხელსაწყო.

ინჟინერს უნდა პქონდეს ლაბორატორიაში თავისუფალი შესვლის, ნებისმიერი კვლევის და გაზომვის ჩატარების უფლება, რომელსაც ის საჭიროდ მიიჩნევს.

კონტრაქტორმა ინჟინრის მითითებით უნდა მოამზადოს და გამოსცადოს სასინჯი ნარევები ცემენტაციის დაწყებამდე სულ მცირე 28 დღით ადრე. საცემენტაციო ნარევებში გამოსაყენებელი მასალები უნდა გამოიცადოს იმ მოთხოვნებთან შესაბამისობის დადგენის მიზნით, რომლებსაც ითვალისწინებს ამ ნაწილის თავი "მასალები". ტესტები უნდა ჩატარდეს სამუშაოებში გამოყენებისათვის შემთავაზებულ ცემენტის ხსნარის ნარევებზე, რათა დადგინდეს კონსისტენციები ანარევში, ანარევის კომპონენტების პრაქტიკული თანაფარდობა, თავდაპირველი და საბოლოო გამყარების დრო და სხვა ისეთი თვისებები, რომელთაც შეიძლება გავლენა იქონიონ ცემენტის ხსნარის ხარისხზე.

ფაქტობრივი ცემენტაციის ოპერაციების დროს კონტრაქტორმა ცემენტაციის თანადროულად უნდა ჩაატაროს ტესტები ცემენტის ხსნარის ნარევებზე და დიაგრამაზე დაიტანოს სიბლანტის, დალექტის ზღვრების, კუმშვისადმი სიმტკიცის ზღვრის, ცემენტაციისათვის დასაშვები მაქსიმალური სიბლანტის სიდიდეები. ტესტირების სიხშირე უნდა იყოს ერთჯერადი თითოეული საცემენტაციო სამუშაო უნისათვის ან მისაღები კრიტერიუმების დაგმაყოფილებამდე. თუმცადა, თუკი ადგილი ექნა ცემენტის წყაროს მნიშვნელოვან ცვლილებას, სინჯების აღება და ტესტირება უნდა განმეორდეს, ხოლო ახალი ანარევი უნდა დაამტკიცოს ინჟინერმა.

7 საცემენტაციო მასალები

ბურღვების, გარეცხვისა და პიდრავლიკური ტესტირებისათვის, აგრეთვე ცემენტის ხსნარის ანარევების ინგრედიენტების სახით გამოყენებული წყალი უნდა იყოს ახალი, სუფთა და არ უნდა შეიცავდეს ლამის, ორგანული მატერიის, ტუბების, მჟავების, მარილების, ზეთისა და სხვა უსუფთაობის საზიანო რაოდენობებს.

საცემენტაციო ანარევებში გამოყენებული უნდა იყოს პორტლანდ ცემენტი. ნაწილაკების ზომა უნდა იყოს ისეთი წერილი, რომ 99.0%-მა გაიაროს 74-მიკრონიან საცერში, ხოლო დაფქვის სიწმინდე არ იყოს 3500 N/mm^2 -ზე ნაკლები. ცემენტი არ უნდა შეიცავდეს გუნდებს (მსხვილ ნაწილაკებს).

ცემენტის ხერტიფიკატი უნდა შეიცავდეს შემდეგ მონაცემებს :

- ცემენტის ტიპი
- სიმტკიცე
- დაფქვის სიწმინდის სიდიდე

როდესაც კი მოხდება ცემენტის ხსნარის ანარევში ქვიშის დამატება, ის უნდა შეიცავდეს სუფთა, მკვრივ და გამდევ ნაწილაკებს და არ უნდა შეიცავდეს თიხის ნატეხებისა და დაუშვებელი უცხო მასალის ფრაგმენტებს. სამუშაოების წარმოების ადგილის სიახლოვეს გამუდმებით უნდა იყოს 5 m^3 ქვიშის მარაგი. ქვიშა უნდა აქმაყოფილებდეს შემდეგ პარამეტრებს:

საცრის ზომა (მმ)	გამონაცერის პროცენტული ოდენობა (წთნით)
2,360	100
1,800	95-10
0,600	60-85
0,300	30-50
0,150	10-30
0,075	0-5

იმისათვის, რომ ცემენტის ხსნარის ანარევში მიღწეული იყოს ოპტიმალური სიმტკიცე, სიბლანტე, სიმკვრივე, დეკანტაცია, გამყარების დრო და ჯდენა, კონტრაქტორის მიერ აუცილებელია დამტკიცებული მინარევების გამოყენება.

მინარევები უნდა იყოს სერიული წარმოების. ნებისმიერ შემთხვევაში ცემენტის ხსნარის ანარევი უნდა შეიცავდეს მაქსიმუმ 1% სუპერპლასტიფიკატორს, სიბლანტისა და წყლის შემცველობის შესამცირებლად და სუსაენზის სტაბილიზაციისათვის. გამოყენებული უნდა იქნას მხოლოდ წინასწარი შემოწმებით დამტკიცებული მინარევები, რომელსაც დაამტკიცებს ინჟინერი. დამამზადებლის სერტიფიკატები ან გარანტიები არ მიიღება, როგორც რომელიმე მინარევის შესაფერისობაზე კონტრაქტორის პასუხისმგებლობისაგან განთავისუფლების საფუძველი.

კონტრაქტორმა ისე უნდა მოუაროს, შეინახოს და დაიცვას ცემენტის და დამატებების მარაგები, რომ ეს მასალები არ გაფუჭდეს ან არ დაბინძურდეს. გაფუჭებული ან დაბინძურებული მასალების გამოყენება სამუშაოების შესასრულებლად დაუშვებელია.

8 ცემენტის ნარევები

უკელა ცემენტის ხსნარი უნდა იყოს სტაბილური (ერთგვაროვანი) და სქელი. ზოგიერთი განსხვავებული შეზაგების ხსნარი (შესაძლო დამატებებით, თუკი მათი გამოყენების უფაქტიანობა დამტკიცებულია) მომზადდება ადგილზე, რათა მისი ცემენტის რძის გამოყოფის, სიმტკიცისა და სიბლანტის მიხედვით მოიძებნოს საუკეთესო ნარევი. წყლი/ცემენტის პროპორცია 0.5 და 1.0 შორის მოცემულია საორიენტაციოდ და შემდეგ მოხდება მისი შეჯერება გამოსაყენებელ მასალების შესაბამისად. როდესაც ლაბორატორიული ცდებით დადგინდება მისაღები პარამეტრების ანარევი, ეს ანარევი პროექტით გათვალისწინებული ყველა საცემენტაციო სამუშაოსათვის იქნება გამოყენებული.

იმ შემთხვევაში, თუ ცემენტის მიღების დონე მაღალია ან შესავსებია სიცარიელეები, ცემენტის ნარევს უნდა დაგმატოს ქვიშა დამხმარე ამრევში და მიღებული ნარევი მიეწოდება ჭაბურღლილში იმავე ტუმბოთი. გათვალისწინებულია ასეთი ნარევის ორი ტიპი:

- მსუბუქი ნარევი ქვიშა/ცემენტის ფარდობით 0.5:1 ,
- ნარევი ქვიშა/ცემენტის ფარდობით 1:1

ცემენტაციის სამუშაოების განმავლობაში საცემენტაციო ნარევი შემოწმებული უნდა იყოს ორჯერ დღეში. ნარევის ნიმუში უნდა იქნეს აღებული შემრევიდან და შემდეგი ტესტები უნდა ჩატარდეს:

- სიმკვრივე (ცემწარმატის რაოდენობის დასადგენად)
- მარშის სიბლანტე
- ჯდენა (2 სთ შემდეგ)

საცემწარმატო ნარევის საპროექტო მახასიათებლები არის შემდეგი:

ნარევის №	ნარევის შემადგენლობა		ნარევის მახასიათებლები		
	წყალ/ცემწარმატის ფარდობა	ქვიშა/ცემწარმატის ფარდობა	ხვედრითი წონა	მარშის სიბლანტე	ჯდენა 2 სთ შემდეგ
A	0.5-1.0	0	1.5-2.0	30-40	max. 5%
B	0.5-1.0	0.5	1.5-2.0	35-45	max. 5%
C	0.5-1.0	1	1.5-2.0	გაუვალობა	max 5%

სიბლანტის სიდიდე დადგინდება მარშის კონცენტრაციით, ხოლო ხვედრითი წონა სპეციალური სასწორით (Mud Balance), API RP 13B პროცედურების შესაბამისად.

ჯდენის სიდიდე დგინდება 1 ლიტრიან 6 სმ დიამეტრის კოლბაში ნარევის დაჯდომის შემდეგ ხილული წყლის მოცულობის და დაჯდომაში ნარევის სრული მოცულობის მიხედვით.

ტესტის შედეგები უნდა შეტანილი იყოს სპეციალური ცხრილში. შერჩევითი შემოწმებები უნდა შესრულდეს ორჯერ დღეში მეორად აგზში.

თუ ცემწარმატის ნარევი დაყოვნდება ამრეგში 2 საათზე მეტი ხნით, სიბლანტე უნდა გაიზომოს ნარევის გამოყენების წინ: თუ სიბლანტის მაჩვენებელი აღემატება მაქსიმალურ დასაშვებ სიდიდეს ნარევი უნდა გადაიყაროს. გადასაყრელი ნარევი უნდა დაიყაროს სპეციალურ შემგროვებელზე და გატანილი იქნას სამშენებლო უბნიდან. მოწყობილობა შესაბამისად უნდა იქნას გარეცხილი.

ნარევის კუმულაციის გამოცდები უნდა ჩატარდეს კვირაში ერთხელ 2 (3 დღიანი) +2 (7 დღიანი) და +2 (28 დღიანი) 5 სმ კუბების ტესტირებით, რომლებიც შენახულია წყალში 200ჩ (+/-5) ტემპერატურაზე. ნიმუშები ასევე შესაძლოა მომზადდეს 9 სმ სიმღლის და 4.5 სმ დიამეტრის ცილინდრებში.

ნარევის 28 დღიანი ნიმუშის სიმტკიცე უნდა იყოს მინიმუმ 10 მპა.

9 შესრულება

9.1 ზოგადი ნაწილი

ბურღვებისა და ცემწარმატის შემოთავაზებული პროგრამა წინასწარია. ინჟინერი უფლებას იტოვებს გაზარდოს ან შეამციროს ბურღვებისა და ცემწარმატის პროგრამის ნებისმიერი ნაწილი, თუკი კონკრეტულ პირობებში ამის საჭიროება იქნება.

კონტრაქტორმა უნდა მიაწოდოს საკმარისი რაოდენობის სატუმბი და სასაწყობო სიმღლა-ვრცელები, რათა უზრუნველყოს თითოეულ საცემწარმატო უბანზე ყველა საცემწარმატო სამუშაოსათვის აუცილებელი წყლის მარაგის უწყვეტი მიწოდება. მიმწოდებელ მიღებში წყლის მინიმალური წნევა უნდა იყოს 0.35 б/მ^2 . კონტრაქტორმა უნდა მიაწოდოს საკმა-

რისი რაოდენობის შეკუმშული პაერი, რათა უზრუნველყოს ყველა იმ დანადგარის სრული დატვირთვით მუშაობა, რომელიც მოიხმარს შეკუმშულ პაერს. შეკუმშული პაერის მინიმალური მისაწოდებელი წევა მილებში ყოველთვის უნდა იყოს 0.7 ნ/მ².

ეფექტიანი და დამაკმაყოფილებელი მუშაობის უზრუნველყოფის მიზნით კონტრაქტორმა უნდა დაიქირავოს კომპეტენტური და გამოცდილი ბურღვებისა და ცემენტაციის ზედამხედველები, რომლებიც შეასრულებენ ინჟინრის მითითებებს და გააკონტროლებენ სამუშაოს შესრულებას.

ბურღვების, ცემენტაციის, გარეცხვისა და წევით გამოცდის დროს კონტრაქტორმა უნდა შეინახოს ბეტონის და კლდის ზედაპირები ზეთის, საპოხის, საბურღი შლამის, ცემენტის ხსნარის, ცემენტის, ჭარბი წყლისა და სხვა ნარჩენებისაგან გასუფთავებულ მდგომარეობაში. ამ ნაწილში აღწერილი სამუშაოების წარმოების პროცესში კონტრაქტორმა ყოველთვის უნდა დაიცვას ყველა ღია ჭაბურღილი ამოვსებისაგან ან მასში ზეთის, საპოხის, ბურღვის შლამის, ცემენტის ხსნარისა და ნარჩენების მოხვედრისაგან. თითოეულ უბანზე სამუშაოების დამთავრების შემდეგ უბნიდან წასვლამდე კონტრაქტორი გაასუფთავებს ტერიტორიას და გაიტანს მთელ ნაგავს.

დაუშვებელია საბურღი შტანგისათვის შემამჭიდროებული საგოზავის, პლასტიკური ან ზეთოვანი საპოხის გამოყენება. ინჟინრის წერილობითი თანხმობის გარეშე დაუშვებელია რომელიმე ტიპის საბურღი ხსნარის დამატებების გამოყენება.

ფუძისა და კლდის მასივის მდგომარეობის შესახებ ცოდნისა და სათანადო გამოცდილების მიღების შედეგად შესაძლოა გარკვეულად შეიცვალოს ბურღვისა და ცემენტაციის ხერხები. კონტრაქტორს მოეთხოვება ინჟინრის ინსტრუქციით შეცვალოს ოპერაციები ამგვარი მოდიფიკაციების შესაბამისად. ზოგიერთ ადგილებზე შეიძლება აგრეთვე წარმოიშვას ჭაბურღილების ტელესკოპური ხერხით გაბურღვის აუცილებლობა.

როგორც ბრუნვითი, ასევე დარტყმითი ბურღვების (საკონსოლიდაციო ცემენტაცია) ჩატარება ცემენტაციისთვის მოითხოვება ზედაპირული წყალსაგდების ზედა და ქვედა ბიეფიდან სხვადასხვა კუთხით, მათ შორის ვერტიკალურად აღმავალი მიმართილებით.

ყველა ჭაბურღილი უნდა გულდასმით გამოირეცხოს და გასუფთავდეს საბურღი წყლის ჭაბურღილში გაშვებით, ვიდრე ჭაბურღილიდან შედარებით სუფთა საბურღი ხსნარი არ დაიწყებს ამოსვლას.

ყველა ჭაბურღილი უნდა იყოს გაჭედვისაგან დაცული. გაჭედილი ჭაბურღილები კონტრაქტორის ხარჯით ხელახლა უნდა გაიბურღოს და გასუფთავდეს.

თუ სხვა რამ არ იქნა მითითებული, ჭაბურღილები არ უნდა გადაიხაროს საპროექტო მიმართულებიდან საპროექტო სიგრძის 2%-ზე მეტად.

საკონსოლიდაციო ან საკონტაქტო ცემენტაციისათვის აუცილებელი ჭაბურღილების უმეტესობის გაბურღვა უნდა მოხდეს დარტყმითი ტიპის ბურღვებით, რომლებიც მოწყობილი უნდა იყოს საბურღი შტანგის შორეულ ბოლოზე, წყლით მუდმივი გამორეცხვისათვის.

ყველა ჭაბურღილი უნდა გაიბურღოს დადგენილ ადგილზე 250 მმ-ის სიზუსტით. ორიენტაცია 1⁰-ის სიზუსტით უნდა იყოს დაცული. თუ რამე მიზეზით ჭაბურღილის დახრილობის ან ორიენტაციის სიზუსტე არ იქნა დაცული და არ აკმაყოფილებს მისთვის და-

დგენილ დანიშნულებას, კონტრაქტორმა უნდა გამოასწოროს ცდომილება ან გაბურდოს ახალი ჭაბურლილი ინჟინრისათვის მისაღები პარამეტრებით.

საბურღე ხსნარის დაკარგვის ან მაღალი დაწესების ნაკადის შემთხვევაში ინჟინერმა შეიძლება შეაჩეროს ბურღების ოპერაციები და მოთხოვოს ჭაბურლილის ცემენტაცია, ვიდრე მოხდება ბურღების განახლება. კონტრაქტორს მოეთხოვება, აღრიცხოს ჭაბურლილში არსებული ნებისმიერი არტეზიული პირობების ადგილმდებარეობა, ნაკადის სიძლიერე და წნევა.

საცემენტაციო ან დაწესების მომხსნელი ჭაბურლილები არ უნდა გაიბურდოს მეორე ჭაბურლილიდან 12 მეტრის რადიუსში, რომლის ცემენტაციაც მიმდინარეობს ან რომლის ცემენტაციაც მოხდა უკანასკნელი 24 საათის განმავლობაში.

9.2 ბურღე

9.2.1 საკონსოლიდაციო და ფარდის ბურღე

ჭაბურლილების გაბურღების ადგილი, თანმიმდევრობა, ორიენტაცია, დახრილობა და სიღრმე უნდა იყოს ისეთი, როგორც ეს ნახაზებზეა მითითებული ან უნდა შეესაბამებოდეს ინჟინრის მიერ დაწესებულ მოთხოვნებს.

საკონსოლიდაციო ცემენტაციისთვის ბურღე შესაძლოა განხორციელდეს დარტყმითი ტიპის დანაბეჭირობით, რომელიც აღჭურვილი უნდა იყოს მუდმივი გარეცხვის მექანიზმით საბურღე შტანგის ბოლოს.

9.2.2 საძიებო ბურღე

კონტრაქტორმა ბეტონში, კლდეში ან გამყარებულ ცემენტის ხსნარში უნდა გაბურდოს საძიებო ჭაბურლილები ნებისმიერი დახრილობით, რომელსაც მიუთითებს ინჟინერი. უფრო მეტიც, ინჟინერი განსაზღვრავს საძიებო ბურღების რაოდენობასა და საჭიროებას.

დაუშვებელია წყლის გარდა საბურღე ხსნარის ან რომელიმე სხვა საბურღე სითხის გამოყენება კერნის ამოღებისას.

როდესაც ინჟინერი მოითხოვს კერნის ამოღებას, კონტრაქტორმა უნდა შეაგროვოს პუნქტი და მოათავსოს ხის/პლასტმასის ყუთებში სწორი თანმიმდევრობით და ხის/პლასტმასის ეტიკეტებზე დასახელებასთან ერთად ყოველთვის მიუთითოს ჭაბურლილში გაზომილი მანძილები. ყუთში უნდა მოთავსდეს მხოლოდ ერთი ჭაბურლილიდან ამოღებული კერნები. დასახელების აღნიშვნა, ჭაბურლილის ნომერი და სიღრმე უნდა წაეწეროს ყუთებს, სახურავი მჭიდროდ უნდა იყოს მორგებული კერნის შესანახ ყუთზე, ხოლო ყუთები გატანილ უნდა იქნას ინჟინრის მიერ მითითებულ, ობიექტთან ახლოს მდგებარე ტერიტორიაზე.

მოთხოვნილი კერნის მაქსიმალური ამოღება და იმ შემთხვევაში, თუ აღინიშნება კერნის დაბლოკა ბურღის მოქმედებიდან გამომდინარე, კერნი დაუყოვნებლივ უნდა იქნას მოცილებული ჭაბურლილიდან, მიუხედავად იმისა, თუ რა სიღრმეზე მოხდა ჩასვლა.

საძიებო ჭაბურლილებს ჩაუტარდება წყლის დაწესებით ტესტირება და დაცემენტდება.

კონტრაქტორმა ინჟინერს უნდა გაუწიოს ყოველგვარი საჭირო დახმარება და მიაწოდოს საშუალებები ლოკალური ტესტების, ჭაბურღილის ფოტოაპარატით შემოწმების ან გეოფოზიკური ტესტირების ჩასატარებლად შერჩეულ საძიებო ჭაბურღილებში, თუკი ამას მოითხოვს ინჟინერი.

9.2.3 ზედაპირული წყალსაგდების კაშხლის საცემონტაციო ფარდის ბურღა

ჭაბურღილები უნდა გაიბურღოს იმ ადგილზე, ისეთი თანმიმდევრობით, ორიენტაციით, დახრილობით და სიღრმით, როგორც მოცუმულია ნახაზზე ან მითითებულია ინჟინრის მიერ.

ბურღა უნდა განხორციელდეს ბიჯის გაყოფის მეთოდით.

პირველად უნდა გაიბურღოს პირველი რიგის საძიებო ბურღილები 32 მ ბიჯით კერნის ამოღებით. საძიებო ჭაბურღილები უნდა გაიბურღოს ფრთხილად, რათა კერნი ამოღებული იყოს მაქსიმალურად. ბურღის სიჩქარე აღრიცხული უნდა იყოს დეტალურად. კლდის არაერთგვაროვნება გამოვლინდება კერნის დამჭერის უეცარი ჩავარდნით.

თუ ჭაბურღილები გამოვლინდება არასტაბილური პირობები ღრმულების, წყლის დიდ სარჯების გამო და სხვა, ბურღა უნდა შეჩერდეს და ბურღილი დაცემენტდებს დაღმავალი ცემენტაციით. ნარევის გამყარების შემდეგ ბურღა უნდა განახლდეს.

საძიებო ჭაბურღილების უნდა განხორციელდეს წყლის ტესტები ბოლო ინტერვალში (9-14მ), რათა გამოკვლეული იყოს გრუნტის მდგომარეობა.

პირველი რიგირ ჭაბურღილები უნდა გაიბურღოს 8 მ ინტერვალით.

პირველი რიგის ჭაბურღილების დასრულების შემდეგ უნდა გაიბურღოს მეორე რიგის ჭაბურღილები 4 მ ბიჯით.

მეორე რიგის ჭაბურღილების დასრულების შემდეგ თუ ინჟინრის მიერ ინსტრუქცია გაცემულია მეორე რიგის ჭაბურღილებს შორის უნდა გაიბურღოს მესამე რიგის ჭაბურღილები 2 მ ბიჯით.

საცემენტაციო ფარდის სამუშაოების დასრულების შემდეგ უნდა შესრულდეს საკონტროლო ბურღილების გაბურღა. ბურღილები განაწილდება წყალსაგდების გასწვრივ საცემენტაციო ფარდის შედეგების გათვალისწინებით.

ყველა ბურღილი უნდა მოეწოდოს 250 მმ სიზუსტით განსაზღვრულ ადგილზე. ყველა ორიენტაცია უნდა იყოს 10 სიზუსტის ფარგლებში განსაზღვრული ორიენტაციისაგან. თუ რაიმე მიზეზით ბურღილი აცდება მდებარეობას ან ორიენტაციას იმდენად, რომ ვერ აკმაყოფილებს იმ ამოცანას რისთვისაც ის იყო განსაზღვრული, კონტრაქტორმა უნდა გაასწოროს დარღვევა და გაბურღოს სხვა ჭაბურღილი ინჟინრის მოთხოვნის შესაბამისად.

9.3 გამორეცხვა და წყლის დაწნევით ტესტირება

უშუალოდ ცემენტაციის ან დაწნევით ტესტირების წინ ჭაბურღილი გულდასმით უნდა გამოიწვიოს წყლით ინჟინრის მიერ დამტკიცებული ამა თუ იმ სტანდარტული წესით.

რეგულარული ცემენტაციის ოპერაციებისათვის წყლის დაწნევით მარტივი ტესტირება უნდა ჩატარდეს ზუსტად საცემო ჭაბურლილის ცემენტაციის წინ.

წყლის დაწნევით მარტივი ტესტირება მოიცავს ჭაბურლილის 5 მ სიგრძის სეგმენტის იზოლირებას დაღმიგალი თანმიმდევრობით ერთმილიანი პაკერების საშუალებით, 5 ეტაპად მაქსიმალური წნევით 0.5 მპა. ტესტირება უნდა ჩატარდეს ინჟინრის მიერ დამტკიცებული რომელიმე სტანდარტული წესის ან სამშენებლო ნორმების შესაბამისად.

ჭაბურლილში წყლის ნაკადის არსებობისას წყლის წნევა უნდა გაიზომოს პაკერის დაყენების შემდეგ ანდა ეს წნევა უნდა დაემატოს საპროექტო წნევას. ამ ორი წნევის სიდიდის ჯამი წარმოადგენს «ეფექტურ» წნევას რომელზეც უნდა იქნეს გამოყენებული წყლის ტესტების დროს.

სტანდარტული ლუქონის ტესტი უნდა ჩატარდეს 5 ეტაპად, 10 წთ ინტერვალით, წნევის რეგულარულად აწევა-დაწევით.

გამოყენებული წნევა შესაძლოა იყოს რომელიმე ქვემოთ მოყვანილიდან:

1 – 2.5 – 5 – 2.5 – 1 ბარი

წყლის ტესტის დროს წნევა შერჩეული უნდა იყოს კლდის მახასითებლების და ტესტის ჩატარების სიღრმის მიხედვით. ეტაპების განმავლობაში, წყლის მოწოდება და წნევა უნდა იყოს მუდმივი, თითოეული ეტაპი იწყება 10 წთში როცა წნევა და მიწოდება სტაბილურია.

თუ წყლის გაუონვა იქნება დაფიქსირებული, ტესტები უნდა შეწყდეს, პაკერი უნდა დაუქნდეს ახალ პოზიციაზე და ტესტი გაგრძელდეს.

9.4 ცემენტაცია

9.4.1 ცემენტაციის ზოგადი პროცედურა

საცემენტაციო ჭაბურლილების ცემენტაცია არ უნდა მოხდეს ინჟინრის ნებართვის გარეშე მანამდე, ვიდრე საცემენტაციო ჭაბურლილიდან 12 მ-ის რადიუსში ბეტონის/ტორკრეტებონის/მაპეიის/სწრაფშემკვრელი ცემენტის დაგებიდან და გამყარებიდან არ გაივლის 5 დღე.

საცემენტაციო Pmax წნევის სავარაუდო მნიშვნელობა ბეტონის ნაგებობის ქვეშ პირველი 2 მეტრისოვის მოცემულია თაგში **რორ! ლეფერნცე სოურცე ნოტ ფოუნდ.** (ეინგლეშების ზედაპირული წალისაგდები კაშხლის საცემენტაციო ფარდის პროექტი) და უნდა დამტკიცდეს ან ადაპტირებულ იქნას საცდელი ცემენტაციის შედეგების საფუძველზე.

ცემენტაცია უნდა სესრულდეს ორ ეტაპად, კერძოდ ბურლილების ბურღა 9 მ-დე და ცემენტაცია Pmax 0.5 მპა (5 ბარი). საცემენტაციო სინარის სრული გამაგრების შემდეგ ბურლილი უნდა გადაიბუროს 14 მეტრამდე და განმეორდეს იგივე საცემენტაციო პროცედურა Pmax 0.7 მპა.

სავალდებულია შესრულდეს და დაცემენტდეს პირველი და მეორე რიგირს ბურლილები. როგორც წესი უნდა შესრულდეს აგრეთვე მესამე რიგის ბურლილების ცემენტაცია, 2 მ

ინტერვალით. იმ შემთხვევაში, თუ საცემენტაციო ხსნარის მიღება არ დასტაბილურდა, აუცილებელია შესრულდეს შემდეგი ეტაპები.

საცემენტაციო სამუშაოების ყველა მონაცემი (და განსაკუთრებით წნევა და ხსნარის მიღება) უნდა ჩაიწეროს რეალურ დროში, რადგან მოხდეს ინტერპრეტაცია და შემოწმდეს ცემენტაციის პირობები.

ეფექტური წნევის შემცირება მოხდება შემდგანაირად, ზედაპირული წყალსაგდები კაშხლის ფუძის მიღამოებში:

0-9 მ	ფუძის ქვეშ	$P_{fmax} = 5$ ბარი
9-14 მ	ფუძის ქვეშ	$P_{fmax} = 7$ ბარი

რამდენადაც პრაქტიკულად შესაძლებელია, ცემენტაციის ხსნარის უწყვეტ ნაკადად მიწოდება უნდა შენარჩუნდეს მოთხოვნილი წნევებით, ხოლო საცემენტაციო მოწყობილობები უნდა მუშაობდეს ისე, რომ ცემენტაციის მოელი ოპერაციის მანძილზე უზრუნველყოფილი იყოს უწყვეტი და ეფექტური ფუნქციონირება.

როდესაც ცემენტაციის პროცესი შეწყდება დანადგარის მწყობრიდან გამოსვლის გამო, ჭაბურღილში უნდა ჩაისხას და გაჩერებული იქნას დაახლოებით 500-1000 ლიტრი სუფთა წყალი.

თუ ერთი ჭაბურღილი შეუერთდა მეორეს ხსნარის მიწოდების პროცესში, ცემენტის ხსნარი გამოშვებული უნდა იქნას მეორე ჭაბურღილიდან მანამდე, სანამ ხსნარი არ გახდება იმ კონსისტენციისა, როგორიცაა მოწოდებული ხსნარი. მეორე ჭაბურღილი შემდეგ უნდა დაიხუფოს და კომბინირებული ჭაბურღილები უნდა მოექცეს დაწნევის ქვეშ. მას შემდეგ, რაც მოხდება პირველი ჭაბურღილის ცემენტაცია, ყველა დანარჩენი ჭაბურღილი თანმიმდევრულად უნდა მიუერთდეს საცემენტაციო კოლექტორს, რათა ისინი მოექცნენ სრული წნევის ზემოქმედების ქვეშ.

ცემენტაცია უნდა შეწყდეს, როდესაც მანომეტრები დააფიქსირებენ წნევის უეცარ ვარდნას ან როდესაც ცემენტის ხსნარის შეწყვა მკვეთრად გაიზრდება ან როდესაც არსებობს წანაცვლების, რევენტის ან ფილტრაციის რაიმე ნიშანი. შესაძლოა საჭირო გახდეს დამატებითი ჭაბურღილების გაბურღვა და ცემენტაცია საჰერმეტიზაციო ნაპრალების სიახლოეს, რომლებიც შეიძლება დარჩენილიყო საცემენტაციო ოპერაციის შეწყვეტილ ჭაბურღილების ნაადრევი გაჭედვის გამო.

ნებისმიერ სიღრმეზე ეფექტური წნევა უნდა ითვალისწინებდეს პიდროსტატიკურ დაწნევას, გამოწვეულს ჭაბურღილში ცემენტის ხსნარის წონითა და წყლის უგუწნევით.

ცემენტის ხსნარი უნდა იყოს სქელი სტაბილური სუსპენზია, ერთნაირი ცემენტაციის მოელი პროცესისათვის და ცემენტის ხსნარის რამდენიმე ნარევზე ლაბორატორიული ტესტების სრულყოფილი სერიის შემდეგ მასში წყლისა და ცემენტის პროპორცია (წონით) უნდა იყოს 1:1-დან 0.5:1-მდე დიაპაზონში. შესამოწმებელი პარამეტრებია:

- ა) ხელთ არსებული ცემენტის სიმსხო;
- ბ) სხვადასხვა მინარევები (მაგ: ინტრაპლასტი, ინტრაკრიტი, რეობილდი, სიკამენტი და ა.შ.) სხვადასხვა პროცენტული წილით (ბენტონიტის გარეშე);

გ) თითოეული ცემენტის ხსნარის სუსპენზიის ხედრითი წონის, მარშის სავარულო სიბლანგის, 2 საათის შემდეგ ჯდენის, შეჭიდულობის, თავდაპირველი და საბოლოო გამყარების დროის, 7 დღის და 28 დღის კუმშვისადმი სიმტკიცის ტესტირების მნიშვნელობის მიღება.

ცემენტის ხსნარის საბოლოო შედგენილობა უნდა დაამტკიცოს ინჟინერმა.

გაყოფის (გახდების) მეთოდი, 8 მ-ის დაშორებით მდებარე საწყისი ჭაბურღლილებით დაწყებული, გამოყენებული იქნება საცემენტაციო ფარდის სამუშაოების შესასრულებლად. დამატებითი, უფრო მაღალი რიგის ჭაბურღლილები უნდა გაიძურდოს იმ შემთხვევაში, როდესაც ხსნარის მიღება აღემატება 150 კგ/მ-ს.

როდესაც დაწევება არ იქმნება სქელი (კ. წყლისა და ცემენტის წონით 0.6:1-ზე ნაკლები პროპორციის მქონე) ან ქვიშის შემცველი ცემენტის ხსნარით ცემენტაციის შემდეგაც, მიზანშეწონილია ცემენტაციის შეწყვეტა, როგორც კი ხარჯი მიაღწევს წინასწარ დადგენილ მიღების ხდებას. ამგვარი ჭაბურღლილების სიახლოეს უნდა გაიძურდოს და დაცემენტდეს დამატებითი ჭაბურღლილები.

ყველა საცემენტაციო ჭაბურღლილი უნდა შეიცხოს ცემენტის ხსნარით. უნდა მოხდეს მინიმუმ 25 მმ დიამეტრის მიმწოდებელი მიღის ჩაშვება ჭაბურღლილის ფსკერზე. ცემენტის ხსნარი უნდა ჩაიტუმბოს მიმწოდებელ მიღში, ვიდრე იგი ჭაბურღლილიდან არ დაიწყებს ამოსვლას. შემდეგ მიმწოდებელი მიღი ნელ-ნელა უნდა იქნას ამოდებული ჩატუმბვის მიმდინარეობასთან ერთად. თუ თავდაპირველი გამაგრების შემდეგ ადგილი ექნა ცემენტის დაჯდომას, ჭაბურღლილები კვლავ უნდა შეიცხოს ცემენტის ხსნარით.

საცემენტაციო ოპერაციის გაგრძელებამდე კონტრაქტორმა უნდა მოახდინოს კლდის ან ბეტონის ზედაპირზე ნებისმიერი ფილტრაციის ადგილის პლასტიკური მასალით ამოვსება, მშრალი ნარევით ან სახშობით დაგმანვა.

ცემენტის უფრო მაღალი მიღების ადგილებში შეიძლება საჭირო გახდეს ხსნარში ქვიშის დამატება, ქვიშის დასაშვები პროპორცია ჩვეულებრივ არ უნდა აღემატებოდეს 2 წილ ქვიშას 1 წილ ცემენტზე, რომელიც შეიცავს დამტკიცებულ პლასტიფიკატორს.

ცემენტის ხსნარი, რომელთა ჩასხმა ვერ მოხერხდება არევიდან 2 საათის განმავლობაში, უნდა გადაიყაროს.

9.4.2 საცემენტაციო ფარდის კონსოლიდაცია

საცემენტაციო ფარდა უნდა მოხდეს ზედაპირული წყალსაგდების ზედა ბიეფიდან ინჟინრის მიერ დადგენილი წესით. ბურღლილების სიღრმეს, დახრილობას, ცემენტაციის თანმიმდევრობას, მეოდეს, ერთსაფეხურიანს თუ მრავალსაფეხურიანს, აღმავალი თუ დაღმავალი მიმდევრობით, ინჟინერი ადაპტირებას გაუკეთებს საძიებო ბურღლებისას ან მიმდინარე ოპერაციებისას მოპოვებული ინფორმაციის საფუძველზე. ბურღლილები გაიძურდება და ჩაუტარდება ცემენტაცია „შეალებების გაყოფის“ მეთოდით.

მრავალსაფეხუროვანი ცემენტაციის დაღმავალი მიმდევრობით შესრულების დროს ბურღლილის შიგნით არსებული ცემენტის ხსნარი თითოეული საფეხურიდან უნდა იქნას მოშორებული, გარდა ყველაზე ღრმად მდებარე საფეხურისა, გამორეცხვით ან საკეპის ან თევზის კუდისებრი სატეხის გამოყენებით.

საფეხურის სიგრძე უნდა იყოს მაქსიმუმ 5 მ.

თუ სხვა რამ არ იქნა მითითებული, ცემენტაციის ეფექტური წნევა უნდა იყოს P_{max} 0.5 მპა, როგორც აღწერილია 9.4.1-ში. წნევა გაიზომება ბურლილის პირიდან პაკერის ფსკე-რამდე. არავითარ შემთხვევაში ცემენტაციას არ უნდა მოჰყეს ვერტიკალური აწევა ან ფენის პიდრავლიკური წყვეტა (ხსნარის მიღების უეცარი ზრდა). ცემენტის ხსნარის წნევა არ უნდა მოისხნას და არც პაკერები არ უნდა გადაადგილდნენ, ვიდრე ცემენტი არ მიაღწევს საწყის გამყარების მდგომარეობას თითოეულ საფეხურზე.

ფარდის ცემენტაცია მოხდება ერთი ან რამდენიმე საცემწატაციო დანადგარიდან. თუ გამოყენებული იქნება რამდენიმე ასეთი დანადგარი, თითოეული უნდა იყოს სრულად აღჭურვილი შემრევებით, ამრები ავზებით, ტუმბოებით, მრიცხველებით და უნდა ჰქონდეთ საცემწატაციო მასალების საკმარისი მარაგი.

იქ, სადაც აღმოჩნდება, რომ ცემენტის ხსნარი გადმოედინება მიმდებარე ხვრელებიდან ან ნებისმიერი სახის ნაპრალებიდან, ასეთი ღიობები უნდა დროებით დაიხუროს საცობით ან პლასტიკური მასალით ამოვსების გზით. თუ ამას არ მოჰყეს დადებითი შედეგები, შემდგომი ცემენტაცია უნდა შეჩერდეს და უკვე ჩასხმულ მასალას უნდა დასცალდეს გამყარება.

საცემწატაციო პროცესის დამთავრების შემდეგ კონტრაქტორმა უნდა გაბურდოს დახმარი საკონტროლო ჭაბურლილები და ჩატარდე წყლის ტესტი (ლუუნი). საკონტროლო ჭაბურლილების აღგილმდებარეობას განსაზღვრავს ინჟინერი საცემწატაციო ფარდის მონაცემების საფუძველზე. ეს ჭაბურლილები უნდა ამოიგოს ცემენტის ხსნარით. საკონტროლო ჭაბურლილებიდან მიღებულ შედეგებზე დაყრდნობით, ინჟინერმა შეიძლება დაუკვეთოს დამატებითი საცემწატაციო ჭაბურლილების ან საცემწატაციო ჭაბურლილების ახალი რიგის შესრულება.

კაშხლის საცემწატაციო ფარდის წყალშეღწევადობის პარამეტრი უნდა იყოს 5 ლუუნი.

9.4.3 სადრენაჟო სისტემის და პიეზომეტრების დაცვა ცემენტაციის დროს

კონტრაქტორის გეგმა ცემენტაციის ჩასატარებლად უნდა იყოს იმგვარი, რომ უზრუნველყოს დროებითი და მუდმივი სადრენაჟო არხების და პიეზომეტრების ბლოკირებისგან დაცვა. საჭიროების შემთხვევაში, კონტრაქტორმა უნდა შეინარჩუნოს წყლის ნაკადი იმ სადრენაჟო მიღებში და პიეზომეტრებში, რომლებსაც შეიძლება შეეხოს საცემწატაციო სამუშაოები. იმ შემთხვევაში, თუ აღინიშნება ცემენტის ხსნარის ფილტრაცია სადრენაჟო მიღებში და პიეზომეტრებში, კონტრაქტორმა უნდა გამორეცხოს ცემენტი. დამკვეთის წარმომადგენელმა უნდა განახორციელოს სადრენაჟო ბურლილების/პიეზომეტრების მდგომარეობის მონიტორინგი საცემწატაციო სამუშაოების განხორციელების დროს.

10 ბეტონის ზედაპირის შეკვეთება (დამატებითი სამუშაო)

10.1 ზოგადი ნაწილი

სხვადასხვა მიზეზების გამო დაზიანებული ბეტონი; დაბზარული სტრუქტურული ბეტონი; ბეტონის დაზიანებული ფორმგანი ზედაპირი, დანაპრალიანებული ან სხვა სახის დაზიანებები და ბეტონი ზედმეტად დაზიანებული ზედაპირით უნდა გაიწინდოს (ჩამოინგრეს) და დამუშავდეს მოცემული სპეციფიკაციების შესაბამისად.

შეკვების მოთოდი უნდა განხორციელდეს ინჟინერის მიერ მითითებული და განსაზღვრული მეთოდით.

კონტრაქტორი ვალდებულია განახორციელოს და უზრუნველყოს ნაგებობების ბეტონის ზედაპირის ნორმალური წყალშეუღებელობის კრიტერიუმების მიღწევა ისე როგორც მოცემულია ქვემოთ ან მოთხოვნილია ინჟინერის მიერ.

10.2 სამუშაოს მოცულობა

ამ თავში მოცემულ სამუშაოები, მოიცავს ყველა სამუშაო ძალას, მასალებს, აღჭურვილობასა და მომსახურებას რომელიც დაკავშირებულია კონტრაქტორის მიერ განსახოლრციელ ბეტონის ზედაპირზე არსებული დაზიანებების აღმოფხვრის სამუშაოებთან.

სამუშაო უნდა მოიცავდეს:

- 1) ბეტონის ზედაპირის მომზადება შეკვეთებისთვის, მათ შორის აბრაზიული გაწმენდა, არსებული არმატურის მოხსნა, ასეთის არსებობის შემთხვევაში;
- 2) დროებითი ელემენტების მათ შორის ყალიბების და ხარახების მიწოდებას, დამზადებას, აწყობას, ტექნიკურ მომსახურება და დემონტაჟს;
- 3) ხარისხის კონტროლს.

10.3 გამოყენებული ლიტერატურა

- 1) ბეტონის შეკვების საერთაშორისო ინსტიტუტი (ICRI), ტექნიკური სახელმძღვანელო №. 310.1R, ბეტონის ზედაპირის მომზადება არმატურის კოროზით დაზიანებული ბეტონის შესაკვეთებლად.
- 2) ACI 117, ბეტონის სამუშაოების და მასალების სტანდარტული დაშვებები.
- 3) შეერთებული შტატების ნაგებობების აღდგენის დეპარტამენტი; ტექნიკური მომსახურების ცენტრი; ბეტონის შეკვების სახელმძღვანელო.

10.4 წარმოსადგენი დოკუმენტაცია

ობიექტზე ჩასატარებელი ნებისმიერი ბეტონის შეკვების სამუშაოების დაწყებამდე 5 დღით ადრე, კონტრაქტორმა უნდა წარუდგინოს ინჟინერს ბეტონის მოჭრის და ზედაპირის მომზადების დეტალური პროცედურა, სამშენებლო ტექნოლოგიები, რომლის გამოყენებაც

სურს კონტრაქტორი, რათა მიაღწიოს მოთხოვნილ სიზუსტეებს და ნებისმიერი დროებითი სამუშაოების, მათ შორის ხარჩოების, მუშა პერსონალის ან ქონების უსაფრთხოების, და სამუშაოს წარმატებულად დასრულების დეტალური აღწერა.

10.5 შესრულება

A – მონგრევა და დასუფთავება

არსებული ბეტონის ყველა დაზიანებული, გაუარესებული, შესუსტებული, ან შემოუფარგლავი ნაწილები, პირველ რიგში მოცილებული უნდა იყოს ჭავლით, პერფორაციით ან სხვა შეტანებებული მეთოდის და აღჭურვილობის საშუალებით, რომლის შედეგ არსებული ბეტონის ზედაპირი უნდა დამუშავდეს ნარჩენებისაგან ნოტიო ქვიშა-ჭავლის ნაკადის, ან წყლის ნაკადის საშუალებით. შენდეგ ზედაპირები უნდა გაიწინდოს. ბეტონის მოცილების პროცესები, 30 ფუნტიანი პერფორაციის გამოყენებით, მშრალი ქვიშა-ჭავლის ნაკადის, ან სახებით არ უნდა იქნას გამოყენებული ინჟინერის თანხმობის გარეშე.

D – მომზადებული ზედაპირის მოვლა

ბეტონის ზედაპირი, მომზადების და გაწმენდის შემდეგ, სარემონტო სამუშაოების დასრულებამდე, უნდა იყოს შენახული სუფთად. ნებისმიერი დაბინძურება, მათ შორის ზეთი, გამხსნელი, ჭუჭყის დაგროვებები, ან უცხო მასალა უნდა მოცილდეს დამატებითი ნოტიო ქვიშა-ჭავლური ნაკადით და ჰაერის-წყლის ჭავლით.

ინჟინერის მიერ მითითებული ყველა სარემონტო ადგილი უნდა მოსწორდეს მიმდებარედ არსებული ბეტონის ზედაპირების დონის შესაბამისად.

10.6 გაზომვა და გადახდა

A – გაზომვა

ბეტონის ზედაპირის მომზადების სამუშაოების ანაზღაურების შეფასება მოხდება ფაქტიური მომზადებული ზედაპირის ფართობის მიხედვით, ინჟინრის მიერ გაზომვების გამოანგარიშების და მოცემული სპეციფიკაციების შესაბამისად.

B – გადახდა

ზედაპირის მოწყობის სამუშაოების ანაზრაურება მოხდება ერთეულის ფასით ბეტონის მომზადებული ზედაპირის კვადრატული მეტრის მიხედვით.

მშრალი სამშენებლო ხსნარით დაზიანებული უბნების დამუშავების შეფასება და ანაზღაურება არჭერილია მომდევნო თავში.

10.7 ბეტონის ზედაპირის არდგენა

ეროზიული მონაკვეთები და ბზარები უნდა დაიგმანოს სპეციალური მშრალი ან თხევადი სამშენებლო ხსნარით, მათი ზომების შესაბამისად და საჭიროებს ბეტონის ჯდენის საწინააღმდეგო დანამატის ჩამატებას.

დაზიანებების შეკეთება უნდა დაიყოს ორ კატეგორიად:

- a) ეროზის სიღრმე $<10\text{mm}$: დაზიანების აღმოსაფხვრელად გამოყენებული უნდა იქნას მშრალი სამშენებლო ხსნარის ერთი ან ორი ფენა;
- b) ეროზის სიღრმე $>10\text{mm}$: მოეწყოს ფალიბი და შეივსოს დაზიანება თხევადი სამშენებლო ხსნარით.

ბეტონის ზედაპირის აღსაღენად რეკომენდირებულია გამოიყენებული იქნას საეციალური პროდუქტი MAPEGROUT T60, რომლის აღწერა მოცემულია შემდეგ გერმანიაში (www.mapei.com), ან მსგავსი პროდუქტი, წარმოებული სხვა ბრენდის მიერ (magaliTad.sika.com).

სამშენებლო ხსნარის მომზადების წესი $<10\text{mm}$ დაზიანებების აღმოსაფხვრელად :

- გამოსაყენებლად მოთხოვნილი კონსისტენციის მისაღებად საჭირო რაოდენობის წყალი ჩასხით ამრევში.
- ყოველ 25 კგ ტომარაზე გამოყენებული წყლის ოდენობა დაახლოებით შეადგენს 4.1-4.3.
- ხსნარი დაახლოებით 4.2-4.4
- ამრევში ნელნელა დაემატოს Mapegrout T60 წყალში, უწყვეტ ნაკადად.
- თუ საჭიროებს, შერევის ფაზის ბოლოში დაამატეთ Mapecure SRA, ხსნარის წონის 25% დოზით (0.25 კგ Mapegrout T60-ის ყოველ 100 კგ).
- მოურიეთ ერთი ორი წუთის განმავლობაში, შემდეგ შეამოწმეთ თუ ხსნარი კარგად არის არეული. ამრევის ძირიდან და კედლებიდან ჩამოფხიკეთ დარჩენილი ფხვნილი. ისევ აურიეთ ორი სამი წუთის განმავლობაში.
- საჭირო რაოდენობის მიხედვით, შეიძლება იქნას გამოყენებული ამრევი ან სხვა ბრუნვადი მოწყობილობა. მოურიეთ დაბალი სიჩქარით, რათა ავიცილოთ პარტიის მოხვედრა.
- მოერიდეთ ხელით მორევას, თუ არ არის აუცილებელი. იმ შემთხვევაში თუ საჭიროებს ხელით მორევას, მაშინ მოურიეთ ხსნარის მცირე რაოდენობა არანაკლებ 5-6 წუთის განმავლობაში მანამ, სანამ არ მიიღებთ ერთგვაროვან მასას.

$>10\text{mm}$ დაზიანებების აღმოსაფხვრელად საცემონტაციო ხსნარის გამოყენება:

იმ შემთხვევაში თუ მონგრეული ზედაპირის სისქე არის 10 სმ-ზე მეტი, სამშენებლო ხსნარის გამოყენება, როგორც არის წარმოდგენილი თავში 7.1.2, იქნება ძნელი.

ყალიბის გამოყენების შემთხვევაში, იგი უნდა დამაგრდეს პატარა ჭანჭიკებით ბეტონის ზედაპირზე, რომ მოთავსდეს დაჭირხვნისთვის საჭირო მილი და სარქველი, რომ შესრულდეს სიცარიელის შევსება ხსნარით.

საცემონტაციო ხსნარის გაურნვის შესამცირებლად დაჭირხვნის დროს, ყალიბი აღჭურვილი იქნება რეზინის სადებით, რომლებიც ცემენტაციის დროს შეასრულებენ შემჭიდროების როლს. სიცარიელე ამოივსება სტაბილური წყალცემენტის ხსნარით ($\frac{V}{C} 0.3-0.4$), ჯდენის/კუმშვის საწინააღმდეგო დანამატით; სიცარიელე შეიძლება ჩაითვალოს შევსებულად, როცა გაიზრდება წნევა ან ხსნარი ადარ მიიღება. უფრო სწრაფად გამაგრებისათვის შეიძლება გამოყენებულ იქნას დამაჩქარებელი.

11 გაზომვა და გადახდა

11.1 ზოგადი ნაწილი

ბურღვების, წყლის დაწევით გამოცდის, სინჯების ადებისა და ცემენტაციის რაოდენობის გაანგარიშებები, რომელიც მოცემულია ხარჯთაღრიცხვაში, კონტრაქტორმა უნდა მიიღოს საორიენტაციოდ მისი სატენდერო წინადაღების მომზადებისთვის და არა როგორც ზუსტი მითითება სამუშაოს ოდენობაზე.

თითოეული ასანაზღაურებელი პუნქტის რაოდენობა შეიცვლება სამუშაოების შესრულების პროცესში აღმოჩენილი პირობების შესაბამისად. კონტრაქტორს არ მიეცემა ხარჯთაღრიცხვაში მითითებულ ერთეულ ფასზე მეტი ანაზღაურება საცემნტაციო ჭაბურღლების რაოდენობისა და სიგრძის, შთანთქმული მასალის რაოდენობის შეცვლის მიზეზით, ინჟინრის მოთხოვნის შესაბამისად ცემენტაციის ადგილის, გრუნტის დამუშავების, ბეტონის დაგების ან სხვა სამუშაოების გამო ცემენტაციის ჩატარების დროის შეცვლის მიზეზით.

შემდგომში აქ მითითებული ერთეულის ფასები ბურღვებისათვის გავრცელდება როგორც დარტყმით, ასევე ბრუნვით ბურღვებზე.

ცემენტაციის სამუშაოების ანაზღაურების მიზნით გაზომვა და ანაზღაურება იწარმოებს ცალკე "ცემენტის ჩასხმისთვის" და ცალკე "საცემნტაციო მასალებისთვის".

ცემენტის ჩასხმის ერთეული ფასი უნდა მოიცავდეს მუშახელის, აღჭურვილობის, გადამუშავების, არევის, ჭაბურღლილზე მიმაგრების (სადაც მიზანშეწონილია), ცემენტის ხსნარის ინექციის, ჭაბურღლილების დახურვისა და გაწმენდის (და სხვათა) საერთო ღირებულებას და დამოუკიდებელი უნდა იყოს ინექცირებული მასალების მოცულობისაგან ან წონისაგან. იქ, სადაც მრავალსაფეხურიანი ცემენტაციაა შესასრულებელი, ეს პუნქტი უნდა მოიცავდეს აგრეთვე ჭაბურღლილების გაწმენდას ცემენტის ხსნარისაგან ცემენტაციის საფეხურის დამთავრებისას.

საცემნტაციო მასალების ერთეული ფასები მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება მიწოდების, ჩატვირთვის, ტრანსპორტირების, შენახვისა და ტესტირების საერთო ღირებულებით.

11.2 ბურღვა

11.2.1 ბურღვები ზედაპირული წყალსაგდები კაშხლის საცემნტაციო ფარდისათვის

საცემნტაციო ჭაბურღლილების კერნის ამოდების გარეშე გაბურღვისათვის ანაზღაურების დადგენის მიზნით ნორმირება მოხდება ინჟინრის მიერ მითითებულ პოზიციებში ფაქტობრივად გაბურღლილ ჭაბურღლილების სიგრძის მიხედვით. გადახდა იწარმოებს ხარჯთაღრიცხვაში თითოეულ გრძივ მეტრზე შეტანილი ერთეული ფასით, რომელიც უნდა მოიცავდეს ჭაბურღლილების ბურღვისა და ამორეცხვისათვის აუცილებელი შრომის, მასალების, და საჭიროებისამებრ, დროებითი გამაგრების საერთო ღირებულებას. ერთეული

ფასი ძალაშია მიუხედავად ჭაბურღილის ადგილმდებარეობის, დახრილობის ან მიმართულებისა.

კერნის ამოღებით ჭაბურღილების ცემენტაციისათვის ანაზღაურების გაანგარიშება მოხდება ინჟინრის მიერ მითითებულ ადგილებზე ფაქტობრივად გაბურღილი ჭაბურღილების სიგრძის მიხედვით. გადახდა იწარმოებს ხარჯთაღრიცხვაში თითოეულ გრძივ მეტრზე მითითებულ ერთეულის ფასის მიხედვით, რომელიც უნდა მოიცავდეს შრომის, მოწყობილობებისა და მასალების საერთო ღირებულებას, რომელიც საჭიროა ჭაბურღილების ბრუნვით გაბურღილებისათვის, კერნის ამოღების, კერნების დაცვისა და შენახვისათვის, ჭაბურღილების ტექნიკური ჟურნალების მომზადების, ყუთებში ჩაწყობილი კერნების ფერადი ფოტოების დამზადებისა და ინჟინრისათვის კონტრაქტორის მიერ გაწეული სხვა დახმარებისათვის კერნიანი ყუთების გეოლოგიური კარიტაჟისა და დახარისხების დროს. ერთეული ფასი დამოუკიდებელი უნდა იყოს ჭაბურღილის ადგილმდებარეობისგან.

როდესაც ჭაბურღილის გაბურღვა ხდება თანმიმდევრულად, მრავალსაფეხურიანი ცემენტაციისათვის, გაზომვა ანაზღაურებისთვის მოხდება კლდეში ან ბეტონში მხოლოდ ფაქტობრივად გაბურღილი ჭაბურღილის საერთო სიგრძის მიხედვით. ყველა განმეორებითი ბურღვა, რომელიც საჭირო გახდება კონტრაქტორის მიერ ჭაბურღილიდან ცემენტის გამყარებამდე მოუშორებლობის გამო, შესრულდება კონტრაქტორის ხარჯით.

ანაზღაურების ანგარიში ყველა მოთხოვნილი ხელახლი ბურღვისათვის იქ, სადაც ინჟინრის მითითებით ცემენტს მიეცა გამყარების შესაძლებლობა, მოხდება ხელახლა გაბურღილი ჭაბურღილის ფაქტობრივი სიგრძის მიხედვით. გრძივ მეტრებში გამოსახული ამ სიგრძისათვის გადახდა იწარმოებს თავდაპირველი ბურღვისათვის უკვე გადახდილი ანაზღაურების დამატებითი ანაზღაურების ფორმით, შესაბამისი ერთეული ფასის 50%-ის განაკვეთით.

11.2.2 ბურღვები საკონტრაქტო ცემენტაციისათვის

როდესაც ჩატარდება მრავალსაფეხურიანი ცემენტაციისათვის ჭაბურღილის თანმიმდევრული გაბურღვა, ანაზღაურების დაანგარიშება მოხდება მხოლოდ კლდეში ან ბეტონში რეალურად გაბურღილი ჭაბურღილის მთლიანი სიგრძის მიხედვით. ნებისმიერი განმეორებითი ბურღვა, რომელთა შესრულებაც აუცილებელი შეიქნა იმის გამო, რომ კონტრაქტორმა ცემენტის ხსნარის გამყარებამდე არ გამოწმინდა ჭაბურღილი ცემენტისგან, ჩატარდება კონტრაქტორის ხარჯით.

ანაზღაურების გაანგარიშება ინჟინრის მითითებით ცემენტის ხსნარის გამყარების შემდეგ შესრულებული ხელახლი ბურღვებისათვის მოხდება ხელახლა გაბურღილი ჭაბურღილის ფაქტობრივი სიგრძის მიხედვით. გადახდა ჭაბურღილისათვის მოხდება გრძივ მეტრების მიხედვით თავდაპირველი ბურღვის ანაზღაურებაზე დამატებითი ანაზღაურების სახით შესაბამისი ერთეულის ფასის 50%-იანი განაკვეთით.

11.2.3 საძიებო და საკონტროლო ჭაბურღილების გაბურღვა (კერნის ამოღებით)

ანაზღაურების დამოუკიდებლად გაანგარიშება და გადახდა მოხდება შემდეგისათვის:

- ა) მინიმუმ 76 მმ-დიამეტრიანი ჭაბურღილების გაბურღვა კერნის ამოღებით;
- ბ) გერტიკალიდან სხვადასხვა ნაირად გადახრილი ბურღვებისათვის დამატებითი ანაზღაურება.

საძიებო ჭაბურღლილების გაბურღლვისათვის ანაზღაურების ნორმირება მოხდება ინჟინრის მიერ მითითებულ ადგილებში გაბურღლილი სხვადასხვა დიამეტრის ჭაბურღლილების სიგრძის მიხედვით. გადახდა მოხდება ხარჯთაღრიცხვაში შეტანილი სხვადასხვა დიამეტრის ჭაბურღლილების თითოეული გრძიგი მეტრისათვის დადგენილი ერთეულის ფასის შესაბამისად, რაც მოიცავს ჭაბურღლილების ბრუნვითი ბურღლვებისა და კერნის ამოღებისათვის დახარჯული შრომის, მოწყობილობებისა და მასალების მთლიან ღირებულებას.

ბურღლვის ერთეული ფასი ძალაშია ვერტიკალური ღერძიდან 30°-მდე დახრილობით გაბურღლილი ჭაბურღლილებისათვის. დამატებითი გადახდა ვერტიკალური ღერძიდან 30°-ზე მეტად დახრილი ბურღლვისათვის მოხდება ხარჯთაღრიცხვაში შეტანილი ერთეული ფასებით.

11.2.4 წყლის დაწნევით ტესტირება

ანაზღაურების გაანგარიშება წყლის დაწნევით ჩატარებული ტესტირებისათვის მოხდება წარმატებით ჩატარებული ტესტირების რაოდენობის მიხედვით, მიუხედავად ჭაბურღლილის ზომის, სიგრძის ან დახრილობისა.

გადახდა იწარმოებს ხარჯთაღრიცხვაში შეტანილი თითოეული ტესტის ერთეული ფასის მიხედვით, რაც უნდა მოიცავდეს წყლის დაწნევით ტესტირების ჩატარებაზე, ტესტირების მონაცემების აღრიცხვასა და ინჟინრისათვის ანგარიშების წარდგენაზე დახარჯული შრომის, მოწყობილობებისა და მასალების საერთო ღირებულებას, აგრეთვე ბურღლვის შეწყვეტებთან დაკავშირებულ ყველა დანახარჯს, რომელიც გამოწვეულია ტესტირების პერიოდულობით.

11.2.5 ჩასატანებელი მიღები და ღეტალები

ცალკე მოხდება ანაზღაურების გაანგარიშება და ანაზღაურება კლდესა და ბეტონში დატანებული სტანდარტული რბილი ფოლადის მიღებისა და ღეტალებისათვის.

ასეთი ჩასატანებული ფოლადის მიღებისა და ღეტალებისათვის ანაზღაურების გაანგარიშება მოხდება წონის მიხედვით, მიღის დიამეტრის მიუხედავად. გადახდა მოხდება მხოლოდ იმ მიღებისათვის, რომელთა ჩაწყობაც გარკვევით იქნება შეკვეთილი ან დამტკიცებული ინჟინრის მიერ ან იმ შემთხვევაში, თუ ნაჩვენებია ნახაზებზე. გადახდა იწარმოებს ერთეულის ფასით, ხარჯთაღრიცხვაში შეტანილი თითოეული კილოგრამისათვის, რაც უნდა მოიცავდეს მიღებისა და ღეტალების მიწოდების, დამონტაჟებისა და გაჭედვისაგან დაცვის მთლიან ღირებულებას.

11.2.6 გამონაკლისები - ბურღლვები

კლდის სიმტკიცეზე გამოცდასთან დაკავშირებული ყველა ბურღლვითი სამუშაოსათვის გადახდა იწარმოებს ცალკე, ნაწილში "მონიტორინგის საშუალებები" აღწერილი წესით.

დამატებითი გაანგარიშება ანაზღაურებისათვის ან ანაზღაურება არ იწარმოებს შემდეგოსთვის:

- ა) საცემენტაციო მიღების მონტაჟი და ღემონტაჟი ;

ბ) ბეტონის მოსახვაში ჭაბურლილების გაფართოება ან ხელახალი გაბურლვა მშრალი ღუდაბის ნარევის ჩასხმის, აგრეთვე, მიწოდების და ჩასხმის მიზნით;

გ) ჭაბურლილები, რომლებიც ბლოკირებულია და მათი გამოყენება შეუძლებელია გამონამუშევარში ჩამოქცევის, დაკარგული საბურლი შტანგების, პაკერების, ან სხვა დაბრკოლებების (მაგ. არმატურის) მოხვედრის გამო და მათ ნაცვლად ახალი ჭაბურლილების გაბურლვა.

11.3 ცემენტის ხსნარის ჩასხმა

11.3.1 საცემენტაციო ფარდისა და საკონტაქტო ცემენტაცია

ანაზღაურების ცალკე გაანგარიშება და ანაზღაურება იწარმოებს საცემენტაციო ჭაბურლილებთან გაკეთებული შეერთებისთვის (*hook-up*) და ცემენტის ხსნარის ჩასხმისათვის.

საცემენტაციო ჭაბურლილებთან შეერთებების ანაზღაურების გაანგარიშება მოხდება საცემენტაციო ჭაბურლილებში გამოყენებული პაკერების რაოდენობის მიხედვით. გადახდა იწარმოებს ხარჯთაღრიცხვაში შეტანილი პაკერების (მექანიკური და პნევმატური) ერთეულის ფასით. ეს გადახდა იწარმოებს ყოველთვის, როდესაც ცემენტის დაკაგშირება ხდება ჭაბურლილთან, მიუხედავად ჩატუმბული ცემენტის ოდენობისა.

ანაზღაურების ანგარიში და ანაზღაურება დამოუკიდებლად მოხდება ჭაბურლილებში ცემენტის ხსნარის ჩატუმბვისათვის:

- ა) ერთსაფეხურიანი ცემენტაციის დროს;
- ბ) მრავალსაფეხურიანი ცემენტაციის დროს.

ანაზღაურების ოდენობა ერთსაფეხურიანი ცემენტაციისათვის იანგარიშება ცემენტის ხსნარით შევსებული ჭაბურლილების რაოდენობის მიხედვით. გადახდა იწარმობს ერთეულის ფასით ხარჯთაღრიცხვაში შეტანილ თითოეულ ჭაბურლილზე.

ინჟინრის მითითებით ჩატარებული მრავალსაფეხურიანი ცემენტაციის დროს ანაზღაურების გაანგარიშება და გადახდა იწარმოებს ცალ-ცალკე, ჭაბურლილების დაღმავალი და აღმავალი თანმიმდევრობით ცემენტაციისათვის. ანაზღაურების გაანგარიშება დამოკიდებული იქნება თითოეული დაცემენტებულ ჭაბურლილის საფეხურების რაოდენობაზე. გადახდა იწარმოებს ხარჯთაღრიცხვაში შეტანილ თითოეული საფეხურისათვის დადგენილი ერთეულის ფასით.

11.4 საცემენტაციო მასალები

11.4.1 ცემენტი

ანაზღაურების გაანგარიშება და გადახდა ცემენტაციისათვის დახარჯული ცემენტისთვის მოხდება სხვადასხვა მოცემული საცემენტაციო ნარევებისათვის დამტკიცებული ცემენტის წონის მიხედვით.

გადახდა იწარმოებს ერთეული მეტრული ტონის ერთეულის ფასის მიხედვით, რომელიც შეტანილია ხარჯთაღრიცხვაში, და ითვალისწინებს მიწოდების, ტრანსპორტირების, შენახვის, არევის, ასევე ყველა დადგენილ მოთხოვნასთან შესაბამისობის უზრუნველყოფის მთლიან ღირებულებას.

11.4.2 ქვეშა

ქვეშისათვის ანაზღაურების გაანგარიშება მოხდება ამრევი დანადგარის მონაცემების აღრიცხვით ან ინუინრის მიერ დამტკიცებული სხვა საშუალებით დადგენილი იმ მასალების წონის მიხედვით, რომლებიც შეიცავენ საშუალო რაოდენობის ბუნებრივ წყალს.

გადახდა იწარმოებს ხარჯთაღრიცხვაში თითოეული მასალის მეტრული ტონისათვის შეტანილი ერთეული ფასით.

11.4.3 მინარევები

მინარევებისათვის ანაზღაურების გაანგარიშება მოხდება საცდელი ნარევების ეტაბზე დადგენილი შეთანხმებული დოზების წონის ან მოცულობის ან მათი დამტკიცებული მოდიფიკაციების მიხედვით.

გადახდა იწარმოებს ერთეულის ფასით ხარჯთაღრიცხვაში შეტანილ თითოეულ კილოგრამზე ან ლიტრზე, რაც მოიცავს მიწოდების, ტრანსპორტირების, შენახვისა და დისპერსიის საერთო ღირებულებას.

11.4.4 გამონაკლისები - ცემენტაცია

დამატებითი ანაზღაურების გაანგარიშება ან გადახდა არ იწარმოებს შემდეგი - სამუშაოებისათვის:

- ა) საცდელი ანარევების მომზადება და გამოცდა;
- ბ) ნარევში გამოყენებული საცემენტაციო მასალები, რომლებიც მომზადდა ინუქციამდე ერთი საათით ადრე, ან რომლებიც დაიკარგა არასწორი მოვლის შედეგად ან დაწუნებული იქნა არასწორი არევის გამო;
- გ) წყლის მიწოდება და ინექცია;
- დ) ცემენტაციის პროცესში ფილტრაციის ადგილების დახმობა ან პლასტიკური მასალით ამოვსება;
- ე) ცემენტაციის დროს სადრენაჟო და პიეზომეტრების სისტემის, თუკი ასეთი არსებობს, დაცვა;
- ვ) ცემენტაციის დროს საჭირო საკომუნიკაციო საშუალებები;
- თ) ჭაბურღილების დახურვა დადგენილი წესით და გასუფთავება;
- ი) საცემენტაციო სამუშაოების მიმდინარეობის აღრიცხვისა და ანგარიშების მომზადება და წარდგენა.

ქინგალჭესის კაშხალი

ზედაპირული წალისაგდების კაშხლის საკმარტაციო ფარდის პროექტი
ნაწილი 2: ძურღვა ცემენტაციის ტექნიკური სპეციფიკი

სებასტიან მიშელოუ
პროექტის კომიტეტი

გრიგოლ მაჭარაძე
პროექტის ხელმძღვანელი